LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Išeina ketvirtadieniais Redaguoja Matas Žujus
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
71-73 South Washington Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. Telefonas: VA 3-8876

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
71-73 South Washington Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. Phone: 3-8876

Second-Class mail privileges authorized January 16, 1950, at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

No. 20. KETVIRTADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 11, 1959 VOL. - METAI 43-JI

Dienos Klausimai

Birželio mėnuo lietuvių tautos ir kitų pabaltiečių istorijose bus įrekorduotos, kaip liūdnųjų arba baisiųjų įvykių mėnuo.

1940 metais birželio 15-tą šimtai tūkstančių raudonarmiečių užplūdo visą Lietuvą, o iš paskos sekė gaujos enkavidistų ir agentų specialiai paruoštų pavergtųjų kankinimui ir naikinimui. Netrukus prasidėjo negirdėtos orgijos. Pirmoj vietoj pradėjo suiminėti valstybininkus, partijų lyderius, dvasininkus, profesorius, mokytojus, visuomenininkus. Neaplenkė nei šviesesnių ūkininkų ir darbininkų. Netrukus buvo uždaryti visi katalikiški ir tautiški laikraščiai, visos patriotinės organizacijos ir draugijos.

Sekančių 1941 metų birželio mėnesį, nacių ir komunistų karo išvakarėse, prasidėjo masiniai gyventojų trėmimai Rusijon. Vien tik nuo birželio 14 iki 21 buvo ištremta 34 tūkstančiai lietuvių, kurių daugumą sudarė pasižymėję vadai, veikėjai. Jau karui prasidėjus, Provieniškio koncentracijos stovykloj (prie Kauno) raudonieji išžudė 412 lietuvių; Rainių miškely prie Telšių nužudė 76 asmenis, tarp kurių buvo daug mokinių—gimnazistų. Tūkstančius lietuvių patriotų raudonieji užkalę troškiuose vagonuose išgabeno Rusijos gilumon. Tarp jų buvo daug moterų ir vaikų ir daugelis pakely dėl bado ir troškulio išmirė. Deje, genocidinius darbus komunistai tebevykdo ir dar nematyt pragiedrulių, kurie parodytų, kad Lietuva ir kitos pavergtos tautos greitu laiku atgaus savo laisvę ir nepriklausomybę.

* * *

Birželio 6-tą suėjo 15-ka metų nuo taip vadinamos D Day—vakariečių aliantų įsiveržimo Prancūzijos teritorijon. Po 11-kos mėnesių po įsiveržimo nacinė Vokietija buvo sumušta. Įsiveržimas buvo rizikingas ir vakariečiai turėjo daug aukų, nes vokiečiai žinojo, kad anksčiau ar vėliau toks įsiveržimas bus padarytas ir jie buvo pasiruošę atremti. 1944 metų birželio 6 dieną 6:30 rytą pirmieji kareivių daliniai buvo išlaipinti Normandijos pajūry, kiti daliniai naktį lėktuvais buvo nugabenti ir parašutų pagalba nusileido už vokiečių linijų. Jėgų pergabenimui aliantai pavartojo keturis tūkstančius laivų ir 15 tūkstančių lėktuvų. Prieš 65-kias vokiečių divizijas budėjusias prieš alijantus pastarieji metė 39 divizijas. Amerikiečiai turėjo 20 divizijų, britai 14, kanadiečiai 3, lenkai 1 ir prancūzai 1. Tos istorinės invazijos vyriausiu komandieriumi buvo generolas Dwight D. Eisenhower, dabartinis JAV prezidentas. Daug aukų atsiėjo antrasis pasaulinis karas. Tiesioginis priešas—nacinė Vokietija, fašistinė Italija ir agresingoji Japonija buvo sumuštos, betgi dar po šiai dienai pasaulis neturi tikros taikos ir ramybės ir dar daugelis tautų velka jų istorijoje negirdėtą vergovės jungą. Beje, Kremliaus kraugeriams ir to dar neužtenka—jų kruvinos rankos siekia naujų užgrobimų ir pavergimų. Išrodo, kad raudonajam agresoriui sustabdyti ir pavergtas tautas išlaisvinti priseis paaukoti dar daugiau aukų.

* * *

83 metų amžiaus kietasprandis vakarinės Vokietijos kancleris Konrad Adenauer buvo paketinęs pasitraukti iš kanclerio vietos ir kandidatuoti prezidento vieton. Kancleriu buvo numatytas kitas įžymus vokiečių vadas vicekancleris Ludwig Erhard, betgi Edenauer netikėtai ūmai pakeitė savo nusistatymą ir jis nori pasilikti toliau kanclerio vietoje. Toks ūmus posukis stipriai sujaudino jo paties partiją, visus vokiečius ir užsiennečius. Ypatingai toks žingsnis nepatinka Kremliui, nes Adenauer yra kietas riešutys ir nelinkęs daryt jokių nuolaidų kas liečia Vokietijos sujungimą ir jos ateities reikalus.

PABALTIEČIAI RENGIA TRAGINGŲJŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMĄ

CLEVELAND, Ohio.—Lietuviai, latviai ir estai sutarė š. m. birželio mėn. 14 d. (sekmadienį) traginguosius birželio įvykius minėti kartu.

10 val. abiejose lietuvių parapijų bažnyčiose bus atnašaujamos šv. Mišios už žuvusius ir kenčiančius sovietinėje vergijoje. Organizacijos su vėliavomis kviečiamos dalyvauti pamaldose Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

Tuoj po pamaldų, iš Šv. Jurgio bažnyčios aikštės, organizuotai automobiliais, papuoštais tautinėmis vėliavėlėmis (jas parūpins ALTo valdyba ir vietoj išduos), vykstama į Lietuvių Kultūrinius Darželius, iš kur, drauge su latviais ir estais, atatinkamai papuoštais automobiliais vykstama E.Boulevard iki Euclid Ave., ir toliau iki Public Sq. Iš čia grįžtama atgal į Lietuvių Kultūrinius Darželius, kur įvyks iškilmingas minėjimas su menine programa, kalbomis ir rezoliucijos priėmimu.

Primenama, kad lietuvių visuomenės gausus dalyvavimas demonstracijoje, automobilių parade ir iškilmingame minėjime, atkreips amerikiečių dėmesį ir parodys, kad mes primename laisvajam pasauliui Lietuvai padarytą skriaudą ir reikalaujame dėti pastangas, kad Lietuvai būtų grąžinta laisvė ir nepriklausomybė. Jei laisvasis pasaulis to nepadarys, toks pat likimas laukia ir jo.

Ohio valstybės gubernatorius Michael V. DiSalle specialia proklamacija paskelbė Pabaltiečių Diena 1959 m. birželio mėn. 14 d., visoj Ohio valstybėj, gi Clevelando miesto majoras A. Celebreeze—Clevelando mieste. Proklamacijose reiškiama mintis, kad Pabaltiečiai savo laisvę atgaus ir visi gyventojai raginami Pabaltiečių demonstracijas sekti ir prisidėti.

Visus asmeninius reikaliukus atidėkime į šalį ir gausingai dalyvaukime tragingųjų birželio įvykių minėjime.

ALTo Skyriaus Valdyba

ĮŽŪLI RUSŲ PROPAGANDA—LENGVATIKIŲ MULKINIMAS

Rašo MINDAUGO KARDAS

Nuo pat bolševizmo siautėjimo pradžios iki šios dienos, Maskvos budeliai, tarp kitų ginklų, propagandą naudoja kaip priemonę, kad greičiau ir lengviau galėtų užkariauti ir pavergti visą pasaulį. Ir dažnai atrodo, kad tik burliokams skirta teisė varyti savo propagandą, o visi kiti turi tylėti, klausyti ir tikėti. Dar keisčiau atrodo, kada laisvasis pasaulis perdaug kreipia dėmesį į tą rusų propagandą ir dažnai prisibijo į Maskvos melus, grąsinimus ir šmeižtus tinkamai atsikirsti, lyg nerasdamas tikro žodžio ar reikalingos tiesos.

Paprastai visose šalyse rūpinamasi, kad propaganda tarnautų skleidžiant ir aiškinant tiesą. Tuo tarpu Maskvos sukčiai propagandos mašiną užkinkė, kad skelbtų melą, kad šmeižtų ir niekintų laisvas nuo bolševikų santvarkos šalis ir kad joms grasytų savo kumščio jėga. Kitais žodžiais tariant, rusų propaganda yra laisvojo pasaulio mulkinimas, visiems į akis miglos pūtimas, sveikiems ligos įkalbinėjimas, niekų tauzijimas, drustame vandenyje kvailų žuvelių gaudymas.

Jei šiandiena, kada Amerika daugelyje šalių neša laisvę, siųsdama duoną ir pildama savo dolerius turi klausytis kiekvieną mulkį tariant: "Jankiai, eikit namo!" Tai yra rusų propagandos nuopelnas. Iš kitos pusės taipgi matosi Maskvos pliurpalo vaisiai, jei sumulkinti kai kurių kraštų gyventojai, savo pavergėjus, atnešančius vergų pančius, pasitinka iškėstomis rankomis.

Varydami savo kenksmingą prieš laisvąjį pasaulį propagandą, rusai elgiasi nepaprastai gudriai, panašiai, kaip vilkas ir lapė, kada tykoja užsimanęs sėvo auką. Užtat dažnai gyvenime ir atsitinka taip, kad tie, kuriems trūksta budrumo, lieka apvilti, išnaudoti ir viską praradę, nes sukčius, kaip čigonas, moka gudriai priešui prie savo aukos. Bolševikai savo sukto gudrumo dėka, šiandien nusitvėrė plačiai linksniuoti taikos ir sugyvenimo reikalą. Šiuo ir panašius dalykus Maskvos garsiakalbiai dieną ir naktį būbnija visam pasauliui, lyg Maskvai vienai terūpėtų tikrą ir pastovią taiką įgyvendinti visame pasaulyje. Tuo tarpu, burliokams kalbant apie taiką ir sugyvenimą, iš jų elgesio patiriama visai priešingus reiškinius. Iš bolševikų darbų ir visokių visokiausių konferencijų aiškiai duodasi suprasti, kad taika galėtų įsiviešpatauti tik tada, kada komunizmas užvaldytų visą pasaulį ir savo priešus suguldytų giliai žemėje kapiryno ramybėje. Bet ir tada, kažin ar ateitų tikroji ir visuotinė taika, nes ir pačioje komunizmo santvarkoje nėra pastovios taikos: ten nuolat vyksta savotiška trintis ir pats bolševikas bolševikui yra vilkas. Tai nestebėtina, jei ir jų aukštieji vadai nežino savo likimo ir tikros ateities!

"Mes jus palaidosime"

Kad bolševikų vyriausias siekimas yra užvaldyti visą pasaulį, kad jų didžiausia svajonė yra įgyvendinti visur gyvenimą ardančią tvarką ir vienpusišką, panašią į kapų, taiką ir sugyvenimą, matyti iš jų obalsio, kuriuo sakoma: "Visų šalių proletarai vienykitės!" Tie žodžiai ir jų sekantys darbai, aiškiai parodo net menkai galvojančiam žmogeliui, kad bolševikas, kaip kurmis visada knisosi ir knisis, kol jis gyvas bus, po kiekvieno nepriklausomo, gero ir kultūringo gyvenimo pamatais, kad viskas būtų pavergta ir tarnautų raudonajai Maskvai. Taip elgėsi visi komunizmo šulai ir veikėjai praeityje, ne kitaip daro ir vyriausias tautų graborius Nikita Chruščiovas šiandien, kurs aiškiai ir nedvipraesmiškai pagrasino laisvajam pasauliui: "Mes jus palaidosime!" Paryškinant šią tiesą, pravartu nusikelti į 1930 metus, kada vienas iš burliokų, būtent, Dimitrijus Z. Manuilskis, įsakmiai pabrėžė: "Karas tarp komunizmo ir kapitalizmo yra neišvengiamas. Šiandien, 1930 m., žinoma, mes nesame gana stiprūs ką nors užpulti. Mūsų laikas ateis 20 ar 30 metų bėgyje: nuo 1950 iki 1960 metų. Buržuazija bus užkūliuota miegu. Tuo būdu mes pradėsime nuostabų vaidmenį vaidinti, kalbėdami apie taiką . . . Kapitalistinės šalys, savo pražūčiai, džiaugsis tuo. Kai jų budrumas sumenkės, mes joms smogsime savo sugniaužtomis kumštimis." Bolševikams kapitalizmu kvepia kiekviena kitokia, nekomunistinė santvarka, todėl į jų pasiryžimą užmigdyti kapitalizmą ir jam mirtinai smogti, įeina visi kraštai, kuriems tik rūpi laisvai ir nuo Maskvos nepriklausomai gyventi. Bet jei, anot bolševikų, visas laisvas šalis galėtume vadinti kapitalistiniais kraštais, tai šimtus ir tūkstančius sykių geriau visiems laisvėje gyventi tarp milijonierių ir pasiturinčių žmonių, nekaip tarp milijonų raudonųjų plikių, driskių ir skurdeivų, kur nuolat reikia drebėti dėl duonos kąsnio ir gyvybės.

(Bus daugiau)

"NEUŽMIRŠKITE! DIKTATŪROS NEIŠLIEKA AMŽINAI"

Laisvosios Profesinės Sąjungos Kreipėsi į Pavergtųjų Kraštų Darbo Žmones

Tuo tarpu, kai didžiosios Vakarų valstybės ruošiasi koegzistencinėms konferencijoms su sovietais ir pavergtųjų tautų nė neprisimena, laisvojo pasaulio profesinės sąjungos gegužės 1 dienos proga įspūdingu mostu prabilo į pavergtųjų kraštų darbo žmones.

Ir bendrame Tarptautinio Laisvųjų Profesinių Sąjungų Centro atsišaukime į viso pasaulio darbo žmones ir specialiame to centro generalinio sekretoriaus Oldenbroek žody pavergtųjų kraštų darbininkams buvo aiškiai prisiminta darbo žmonių masių Rytų Europoje vergija ir pabrėžta jų išlaisvinimo viltis.

Tarptautinio Laisvųjų Profesinių Sąjungų Centro generalinis sekretorius J. H. Oldenbroek savo žodyje komunistų valdomų kraštų darbo žmonėms tarp kitko pareiškė:

"Tarptautinė Laisvųjų Profesinių Sąjungų Unija, jungianti 55 milijonus laisvojo pasaulio darbininkų, siunčia jums draugiškus sveikinimus ir pabrėžia šią dieną savo *nuoširdžiausią solidarumą su jumis jūsų kovoje prieš komunistų priespaudą ir išnaudojimą.*

"Kasdien jums yra kalbama apie septynmečius, penkmečius ar keturmečius ir apie gerą gyvenimą tuos planus įvykdžius. Bet jūs tokius pažadus girdėjote jau seniai ir jie neišsipildė. Akivaizdoje gamybos pakilimo ir techninės pažangos jūsų kraštuose vis dėlto lieka klausimas, kodėl jūs, darbo žmonės, liekate tokie nuvargę, palyginus su laisvojo pasaulio pramonės darbininkais. Kodėl reikia laukti dar penkių ar septynių metų, kad gyvenimas jums ir jūsų šeimoms pasidarytų pakenčiamesnis Kas pasidaro su jūsų gaminiais?

"Didelė dalis tos gamybos tenka komunistinio pasaulio kariniams reikalams. Jie sako—gynybai. Bet mes ką tik nesenai matėme, kad Kinijos komunistų kariuomenė negailestingai numalšino tibetiečių protestus prieš kolonijalizmą. Matėme vargingų kalnų tautelių sukilimą prieš "komunas". Mes matėme, kaip komunistiniai valdovai nesiskaito su sutartimis, paneigia visas tautines savybes ir asmens laisves, nesiskaito su pasaulio opinija, siekdami imperialistinių tikslų. Tūkstančiai Indijos darbininkų demonstravo prieš tokios formos *komunistini kolonijalizmą*, niekuo nesiskiriantį nuo sovietinių divizijų žygių prieš darbo žmones Vengrijoje ir Rytų Vokietijoje.

"Profesinės sąjungos, kurios laisvajame pasaulyje gina darbo žmonių reikalus, komunistų valdomuose kraštuose yra tik valstybės valios vykdytojos.

"Jūsų rankų pagaminamos vertybės panaudojamos ūkiniam karui prieš laisvąjį pasaulį. Vieton to, kad jums mokėtų geresnius atlyginimus, vieton to, kad jūsų gaminių eksportu būtų įgalintas įsivežimas reikalingų jūsų buičiai gaminių, komunistiniai valdovai panaudoja kapitalistinę techniką jus ir kitų kraštų darbo žmones nuskurdinti. Jie jus nuolat ragina daugiau dirbti, skelbti 'savanoriškus' įsipareigojimus dirbti neapmokamus viršvalandžius. Šios Gegužės pirmosios proga, kai jūs vėl girdėsite komunistų kalbėtojų obalsius, paklauskite: Ar šitaip yra teisinga?

"Jūs gyvenate tokiame pasaulyje, kur valdo jėga, o ne teisė. *Bet tai pasikeis, nepaisant dabartinio jėgos ir išnaudojimo režimo viešpatavimo.*

"Mes laisvajame pasaulyje pasisakome už jus ir stiprinsime savo laisvasias institucijas ne tik ekonominiam ir socialiniam būviui geriau, bet ir žmogaus teisėms bei laisvei užtikrint.

"Neužmirškite! *Diktatūros neišlieka amžinai. Kurią dieną—galbūt toji diena yra jau arčiau, negu manome—diktatūra žlugs.* Ir tada mes vėl susijungsime laisvajame pasaulyje."

Elta

ATSILANKYMAS PAS K. G. KIESINGER

Pasinaudojant ta proga, kad į Strasburgo Europos Tarybos posėdžius buvo suvažiavę ACEN delegatai iš įvairių kraštų, jų tarpe 3 atstovai iš New Yorko (Korbonski, ACEN pirmininkas—Lenkija; Sidzikauskas, Politinės komisijos pirmininkas ir gen. sekretorius Br. Costa), delegacija kartu su PET delegacijos Vokietijoje vicepirmininku Dr. P. Karveliu atsilankė pas Baden-Warttembergo krašto ministerį pirmininką K. G. Kiesinger, kuris ilgus metus buvo Europos Tarybos Politinės komisijos pranešėju ir Bundestago Užsienio Reikalų komisijos pirmininku. K. G. Kiesinger yra žinomas kaip nuoširdus pavergtųjų tautų prietelis ir užtarėjas. Pasikalbėjimas įvyko Baden-Wurttembergo ministerio pirmininko rūmuose labai draugiškoj nuotaikoj. Ministeris pirmininkas Kiesinger pareiškė, kad jis ir naujose pareigose yra pavergtųjų tautų dispozicijoje ir visuomet pasiruošęs įsijungti ir savo autoritetu visur paremti mūsų išsilaisvinimo siekimus. Pasikalbėjimas užtruko apie valandą laiko.

E.

Washington, D. C. — Darbo sekretorius James P. Mitchell birželio 6-tą pareiškė, kad 1975 metais mūsų šalies darbo jėga pasieks 95 milijonų asmenų. Šiuo laiku darbo jėga siekia 70 milijonų darbininkų.

Beirut, Lebanon. — Birželio 6 dieną paskelbta žinia, kad siena tarp Jordano ir Syrijos yra uždaryta ir betkoks susisiekimas yra pertrauktas. Pasieny vyksta nesusipratimai ir apsišaudymai.

OKUPOTOJE LIETUVOJE

LENKTYNĖS DĖL ENCIKLOPEDIJOS. Akivaizdoje fakto, kad laisvojo pasaulio lietuviai net svetur gyvendami sugebėjo išleisti jau 17-ji "Lietuvos Enciklopedijos" tomą, ir Vilniuje paskutiniu laiku spartinami enciklopedijos paruošimo darbai. Kaip jau pranešta, "Lietuviškąją Tarybinę Enciklopediją" leis Lietuvos Mokslų akademija. Enciklopedijos vyriausias redakcijos narys J. Žiugžda "Tėvynės Balse" aštriai pasisako prieš. Vakaruose paskelbtą prielaidą, kad "turėjusi pasirodyti enciklopedija jau numarinta." Girdi, tai šmeižtas. "Lietuviškąjai Tarybinei Enciklopedijai" leisti iniciatyva išplaukusi grynai iš Lietuvos Mokslų akademijos, o žinios apie "numarinimą" esančios visiškai neteisingos. Jau esąs sutvarkytas visos enciklopedijos vardynas, pirmojo ir antrojo tomo straipsniai paskirstyti autoriams ir žymi jų dalis, o kai kurių sričių esą ir visi jau parašyti. Pirmasis stambusis tomas būsiąs dar šiais metais atiduotas spaudai, o "per šį septynmetį tikrai pasirodys visi užplanuotieji 19-20 Enciklopedijos tomų."

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS CENTRO KOMITETO INICIATYVA Lietuvos darbininkai ir kolchozininkai įpareigoti septynmečio planą įvykdyti per 5 metus. Tai ypač liečia žemės ūkį. Tuo reikalu įvyko specialus partijos centro komiteto posėdis. Pagrindinį pranešimą padarė centro komiteto sekretorius Šarkovas, kuris, žinoma, reikalą atvaizdavo taip, lyg patys kolchozininkai tokius įsipareigojimus nutarė.

IŠ LIETUVIŲ Į RUSŲ, IŠ RUSŲ Į KINIEČIŲ KALBĄ. Lietuviškos knygos į kiniečių ir kitas kalbas verčiamos iš rusų, ne iš lietuvių kalbos teksto. Į kiniečių kalbą išversta tarp kitų Simonaitytės romanas "Pikčiurnienė", "Lietuviški apsakymai" ir iliusruotas foto nuotraukomis geografinio vadovėlio pobūdžio leidinys apie Lietuvą. Lietuvos bibliotekos su Kinija keičiasi knygomis.

PERTVARKOMI KAUNO TEATRAI. Kaip pranešė Vilniaus "Tiesa" 100-me numeryje, Kauno Muzikinio dramos teatro dramos trupė sujungta su Jaunojo žiūrovo teatru, ir veiks Kauno Dramos teatro vardu. Muzikinės trupės pagrindu kuriamas savarankiškas Kauno Muzikinis teatras. Nauji teatrai pradedą darbą nuo gegužės mėnesio pradžios.

KETAUS LIEJYKLA PRIE KAUNO, tarp Ąžuolyno ir Petrašiūnų, pradėta statyti 20 hektarų plote, tikriau sakant pradėta ruošti statybos aikštę. Pirmąją produkciją gamykla išleisianti III-siais septynmečio metais, taigi apie 1961 metus. Per metus pagaminsią 20,000 tonų, kaip pranešė Vilniaus radijas gegužės 5 dieną.

KAS YRA VILNIAUS ĮGULOS VIRŠININKAS? Iš gegužės 1 dienos iškilmių organizavimo paskelbimų buvo matyti, kad Vilniaus įgulos viršininku dabar yra gvardijos pulkininkas L. Položencevas, kuris ir priėmė paradą. Paradui vadovavo gvardijos pulkininkas B. Dzocijevas.

LIETUVOS ŽVEJŲ ŽUVIS—Į LENKIJĄ. Nors pati Lenkija turi ilgą pajūrį ir savą didžiulį žvejybos laivyną, ji įsiveža silkių ir kitos žuvies iš—Klaipėdos. Savo sugaudytų žuvų Lenkijos gyventojams neužtenka.

ĮSIPAREIGOJIMUS PRIIMA IR—PAMIRŠTA. Profesinės Sąjungos tarybos pirmininkas Dobrovolskis "Tiesoje" skundžiasi, kad kai kurios įmonės priima ir paskelbia soclenktynių įsipareigojimus, bet juos greit vėl pamiršta.

DURPIŲ KRAIKO FABRIKAS ŠILUTĖJE (kuris veikė jau prieš karą), dabar kasmet pagaminąs 25,000 tonų kraiko. Šiais metais įrengiama dujinė džiovykla, kuri per pamainą išdžiovinanti iki 10 tonų kraiko.

PIPYNĖS NAUJAS LIETUVOS REKORDAS. Lietuvos lengvosios atletikos varžybose naują Lietuvos rekordą pasiekė Jonas Pipynė, nubėgęs 3,000 metrų per 8 minutes 15.6 sek.

ATEISTINIAI SEMINARAI pastaruoju metu įvyko kai kuriuose rajonuose. Provincijos agitatoriai apmokomi, kaip kovoti su "religiniais prietarais."

Elta

Valstybės Departamento
ATSAKYMAS Į ALT MEMORANDUMĄ

Ryšium su ministrų konferencija Genevoje Amerikos Lietuvių Taryba š. m. balandžio 23 d. pasiuntė JAV sekretoriui Ch. Herteriui memorandumą, kurio turinys buvo paskelbtas visuose svarbesniuose Amerikos lietuvių laikraščiuose. Dėkodamas už ALT sugestijas, Valstybės Departmentas š. m. birželio 1 d. laiške rašo:

"Gerbiamas Dr. Grigaiti:

Aš rašau Jums apie Jūsų 1959 m. balandžio 23 d. Valstybės Sekretoriui pasiųstą memorandumą, kuriame pateikiamos sugestijos, liečiančios Jungtinių Valstybių poziciją dabartinėse Genevos užsienio reikalų ministrų derybose. Sekretoriaus pavedimu aš norėtų padėkoti už Jūsų rūpestingumą, pateikiant savo samprotavimus. Jie buvo perduoti atitinkamoms Departamento įstaigoms.

Būkite tikri, kad mūsų vyriausybė ir toliau remia Pabaltijo Valstybių reikalą bei atsisako pripažinti tų valstybių įjungimą į Sovietų Sąjungą. Mes taip pat, žinoma, ir toliau dėsime visas pastangas teisingai ir pastoviai taikai užtikrinti.

Su pagarba,
MAURICE S. RICE
Chief
Public Services Division".

PAGERBĖ PR. VAŠKĄ

NEWARK, N. J. — Pranas Vaškas per 19 metų buvo Lietuvos Vyčių 29 kuopos narys, aktyviai reiškėsi ne tik New Yorko—New Jersey apskrities, bet vyriausios Lietuvos Vyčių valdybos darbuose. Jis atgaivino Newarko kuopos veiklą, buvo aktyvus valdybos narys, dalyvavo vyčių apskrities chore, sporto vadovas ir nuolatinis korespondentasLietuvos Vyčių organe "Vytis" ir kitoje spaudoje. Pr. Vaškas sėkmingai vadovavo Lietuvos Vyčių akcijai siųsti laiškus, Amerikos senatoriams, kongresmenams ir kitoms įstaigoms keliant aikštėn bolševikų padarytas skriaudas Lietuvai.

Šiuo metu Pr. Vaškas yra Lietuvos Vyčių New Yorko - New Jersey apskrities informacijos reikalų vadovas.

Jam pagerbti Lietuvos Vyčių 29 kuopa ir New York - New Jersey apskritis gegužės 23-čią Newarke Šv. Jurgio dr-jos salėje suruošė pietus. Invokaciją atkalbėjo prelatas Ignas Kelmelis, Švč. Trejybės parapijos klebonas; vakaro vadovu buvo Jokūbas J. Stukas; pagrindinę kalbą pasakė L. Vyčių dvasios vadas kun. A. Kontautas iš Bostono. Sveikino apskrities dvasios vadas kun. Karalevičius, jis paskaitė ir šv. tėvo apaštališką palaiminimą, Larry Janonis, apskrities pirmininkas ir kiti.

Darb.

TIKRIAUSIAS BŪDAS PASIDARBUOTI LRKSA GEROVEI—ĮRAŠYMAS NAUJŲ NARIU

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,
published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija talpo savo nuožiūra.
Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

LIETUVIAI TARP TAUTŲ

Centro—Rytų Europos Kilmės Amerikiečių Konferencija jau veikia keturi metai. Konferenciją sudaro centrinių organizacijų penki atstovai nuo: Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Ukrainos ir Vengrijos.

Konferencijai nuo pirmų dienų pirmininkauja prelatas Jonas Balkūnas. Ji gelbsti Pavergtų Tautų Asamblėjai. Abiejų organų yra vienas tikslas—išlaisvinti komunistų okupuotus kraštus Centro Rytų Europoje. Asamblėją sudaro egzilų atstovai, buvę politikai ir diplomatai, konferenciją gi sudaro Amerikos piliečiai kilę iš minėtų tautybių.

Konferencijos nariai pirma rūpinasi pažinti kits kitą, suprasti kiekvienos tautos siekius, rasti būdus tarpusaviai pagalbai ir organizuotai išeiti į Amerikos visuomenę ir supažindinti ją su atskiros tautos aspiracijomis. Kartu konferencija bando užmegsti ryšius su mažumomis Amerikoje, ypač su tomis tautybėmis, kurios kenčia nuo komunistų.

Konferencijos vadovybė posėdžiauja bent du kartu mėnesyje. Jos komisijos susirenka dažniau, ypač politikos ir Foreign Claims (nuostolių). Valdyba dažnai siunčia pareiškimus, memorandumus ir telegramas vyriausybei ir kitiems pareigūnams. Kur reikia pobūviuose atstovauja tautybes. Visų tautybių spauda talpina pranešimus, rezoliucijas, žinias iš įvairių tautų švenčių, įvykių ar suvažiavimų. Artimas bendradarbiavimas leido geriau vienas kitą pažinti, vienas kitam simpatizuoti ir padėti.

Iš paminėtinų veiklos įvykių buvo birželio 7 d. Georgijos tautos nepriklausomybės paminėjimas New Yorke. Birželio 11 d. buvo Bulgarijos karaliaus ir karalienės pagerbimas East Sheridan viešbuty New Yorke (vakarienės metu prel. J. Balkūnas tarė sveikinimo žodį). Spaudoje jau buvo pranešta apie konferencijos ir tautybių spaudos atstovų pietus Belmont Plaza viešbuty New Yorke. Birželio 14 d. Carnegie Hall bus koncertas ir pagerbimas komunistų teroro aukų, kur dalyvaus Amerikos Europos ir Azijos nukentėjusios nuo komunistų tautos. Baisiojo Birželio rezoliuciją skaitys prel. J. Balkūnas. Birželio 29—liepos 2 dienomis konferencijos atstovai dalyvaus Colgate Foreign Policy Conference, Hamilton, N. Y. Metų bėgyje daug panašių įvykių būna ir Konferencija visur ir visada siekdama savo tikslo savo narių tautiškus reikalus aiškina, gina ir atstovauja.

Pernai Konferencija apgynė mažųjų tautų teises Amerikos Balse. Šiemet vyksta platus susirašinėjimas ir gynimas mažųjų tautų teisių komunistų okupacijoje, kartu ir Vokietijoje. Konferencijos Foreign Claims komisiją sudaro dešimt teisininkų, kurie aiškina ir rekomenduoja pataisas prie išleistų įstatymų dėl nuostolių apmokėjimo Amerikos piliečiams okupuotuose kraštuose. Reikalas yra desėtkų milijonų dolerių. Iš užšaldytų pinigų Amerikoje vyriausybė piliečiams išmokės nuostolius. Ak, yra ir lietuviškų pinigų. Amerikos piliečių turtą komunistai Lietuvoje konfiskavo. Kadanors reikės nuostolius išlyginti. Reikia rimtai susirūpinti dabar.

Konferencijoje lietuvius atstovauja skirti ALTo žmonės: Msgr. J. Balkūnas, Vladas Barčiauskas, A. Abraitis, Dr. Vinikas ir Marytė Kižytė. Svarbesnieji nutarimai daromi su ALTo pritarimu.

V. Juromis

SKELBIA LIETUVOS GYVENTOJŲ SURAŠYMO DUOMENIS

Š. m. sausio viduryje Lietuvoje ir kitose sovietų valdomose respublikose įvyko gyventojų surašymas. Praėjo daug mėnesių, kol Maskva ryžosi paskelbti pirmuosius duomenis. Vilniaus radijas ir spauda juos paskelbė gegužės 10 dieną.

Visoje Sovietų Sąjungoje š. m. sausio 15 d. buvę 208,826,000 žmonių. Palyginus su prieškariniu laiku, gyventojų skaičius padidėjęs 18.1 mil. Tai yra mažai turint galvoje svetimų žemių su jos gyventojais užgrobimą ir naturalų gyventojų prieauglį. Juk vien tik dėka Pabaltijo kraštų okupacijos Sovietų Sąjunga gavo apie 6 milijonus gyventojų. Iš kitos pusės surašymo duomenyse atsispindi didžiuliai sovietų nuostoliai žmonėmis karo metu, ypač vyrų. Pagal naujausią surašymą, vyrų Sovietų Sąjungoje dabar esą vos tik 45 procentai, o moterų 55 procentai. Kitaip tariant, 20 milijonų moterų yra be vyrų.

Masiniai trėmimai ir prievartos apgyvendinimai vaizdžiai atsispindi šiuose skaičiuose: Visoje Sovietų Sąjungoje gyventojų skaičius per 20 metų padidėjo 9.5 procentais, bet Uralo rajonuose 32 proc., Vakarų Sibire 24 proc., Rytų Sibire 34 proc., Tolimųjų Rytų srityse 70 proc., Kazachstane 38 proc.

LIETUVOS gyventojų skaičius pagal naujausią surašymą skelbiamas — 2,713,000. Turint galvoje, kad į Lietuvos teritoriją įeina ir Vilniaus ir Klaipėdos kraštai, be to, atsižvelgiant į naturalų gyventojų prieauglį, toks paduotas skaičius dar kartą įrodo didelius Lietuvos gyventojų nuostolius trėmimais ir kitokiu būdu. Dar liūdnesnis vaizdas susidaro, kai turima galvoje lietuvių tautybės gyventojus. Sovietinė statistika žada vėliau paskelbti gyventojų surašymo duomenis ir tautybių atžvilgiu. Bet jau ir be to yra aišku, kad trėmimų ir kitokio gyventojų skaičiaus smukdymo ypač buvo paliesti lietuvių tautybės gyventojai.

Vilniuje sausio mėnesį buvę 235,000 gyventojų, Kaune 214,000. Iš viso Lietuvos miestuose gyvenę 1,045,000 žmonių, kaimuose 1,668,000 žmonių.

Elta

LVS Ramovės Clevelando skyrius š. m. birželio 7 (sekmadienį) Niaurų ūkyje, atvirame ore, Kariui paremti suruošė gegužinę. Birutietės prisidėjo kartu rengti ir jos pagamino skanių užkandžių ir gaivinančių gėrimų.

SIENOS IŠ SPALIŲ, STOGAI IŠ ŠIAUDŲ . . . Tokius pastatus statosi kai kurie kolchozai savo gyvuliams, kaip pranešama "Tiesos" 98-me numeryje.

Maldos iš Sibiro

MARIJA, GELBĖKI MUS

Sibiro tremtinių ranka rašyta maldaknygė

Maldos originalios, jų pačių kurtos, žavios minties gilumu ir grožiu, auka ir kančia. Persunktos didele Dievo, tėvynės ir žmogaus meile.

Išleido ATEITIS, spaudė Immaculata Press, Putnam, Ct.

Gaunama pas platintojus ir ATEITIES administracijoj *916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.* Tel.: GLenmore 2-2923. *Kaina $1.00.*

LIETUVIŲ SPORTO ATSTOVAMS VYKSTANT Į PIETŲ AMERIKĄ

Algirdas Gustaitis

Nuoširdžiausiai remtinas Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos nutarimas pasiųsti Šiaurės Amerikos lietuvių vyrų krepšinio rinktinę į Pietų Ameriką. Tas primena 1938 metus, kada iš įvairių valstybių į Kauną suplaukę, sulėkę, suvažiavę keliuose kontinentuose gyvenę lietuviai draugiškai pabendravę sporto aikštėse sustiprino tarpusavio ryšius puikiajam protėvių kraštui—Lietuvai.

Net po 21 metų "antrosios Lietuvos" jaunųjų lietuvių sportininkų kelionė yra pirmoji tarpvalstybinio lygmens išvyka. Pasidžiaugotinai nurodytina, jinai daroma neturint galimybių bendrauti su Lietuva, iš ten gauti paramos. Rinktinės dalyviai Lietuvos neprisimena ar jos nėra matę ar teturi beišdylanti kūdikystės dienų miražą apie gintaro šalį, jos puikiuosius slėnius, amžių amžinųjų legendas užburiančius piliakalnius (Vienas-kitas kelionės vadovų yra vyresnio amžiaus).

Tosios didžiosios kelionės organizatoriai, jei nesuklysiu, yra trys žinomi sporto, visuomenės veikėjai: Vladas Adamkevičius, Petras Petrutis—abu iš Chicagos, Ill., ir Kazys Baronas—Hamilton, Canada. Pirmieji du atlieka pagrindinį organizavimą. Jų dviejų pečiai pasiryžę atlaikyti visą didįjį spaudimą.

Gerieji lietuviai, broliai ir sesės, ateikite jiems talkon! Sudarykite savo miestuose, miesteliuose komitetus tai kelionei finansiniai paremti!

Šiaurės Amerikos (JAV ir Kanados) lietuvių krepšininkų rinktinės paruošimu rūpinasi ir jai vadovauja tarptautinio garso krepšininkas—treneris Vytautas Grybauskas. Rinktinė iš Chicagos išvyksta šių metų liepos pradžioje. Lankysis Argentinoje, Brazilijoje, Kolombijoje, Urugvajuje, Venezueloje. Kelionėje išbus 4 savaites. Numatyta sustoti ir žaisti su lietuvių ir vietinių gyventojų krepšinio komandomis didžiausiuose Pietų Amerikos miestuose: Bogota—liepos 11-12, Buenos Aires—liepos 18-19 dienomis; Montevideo liepos 25-26, Sao Paulo—rugpiūčio 1-2, Caracas—rugpiūčio 8-9. Galimas dalykas bus sustota ir vienos rungtynės sužaistos apie rugpiūčio 5-6 Rio de Jeneiro, o gal ir kitur. Atvykstantieji krepšininkai atstovaus Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungą ir oficialiai žais lietuvių vardu. Sąjungos pavadinimas angliškai: Lithuanian Athletic Union of North America. Komandos pavadinimas: American Lithuanians. Jiems paremti aukos siųstinos: Lithuanian Basketball Fund, Account No. 21921, Chicago Savings and Loan Association, 6245 South Western Ave., Chicago 36, Illinois.

Didelis Lietuvos Vardo Populiarinimas

Kaip žinome, Pietų Amerikos krepšinio lygmuo yra labai aukštas, gal pats aukščiausias pasaulyje. Šių metų pasaulio krepšinio meisteriu yra Brazilija, kurios rinktinės geriausiu žaidėju yra lietuvis V. Blatkauskas. Valstybinėje Urugvajaus krepšinio rinktinėje žaidžia du lietuviai: Cieslinskas ir Kanopa. Taigi, Amerikos lietuvių rinktinei teks labai kietai rungtis ir gal pralaimėti net vietinėms Pietų Amerikos lietuvių krepšininkų komandoms. Numatomos rungtynės ir su populiariomis vietinėmis (argentiniečių, braziliečių ir kt.) krepšininkų penkiukėmis.

Apie atvykstančius lietuvius jau dabar palankiai rašo vietinė užsieniečių spauda. Kaip žinome, ji ištisais atvejais labai kritiškai parašydavo apie amerikiečius, ir to išvados dabar tebėrūksta . . Atvykstančius jie laiko lietuviais, ne amerikiečiais. Mūsų vyrams tenai teks atstovauti lietuvius visapusiškai.

Pietų Amerikos lietuvių visa spauda ir jų gausūs veikėjai nuoširdžiai remia kelionę ir laukia atvykstančiųjų. Jie yra sudarę atitinkamus komitetus atskrendantiems globoti.

Nesu tikras ar su vykstančia rinktine keliaus lietuvių spaudos korespondentas. Turėtų būti vienas patyręs plunksnos vyras žaidynėms, ne vien žiliniams įspūdžiams aprašyti. Kitaip tebus atsitiktinė, skysta, nuotrupinė informacija, reikiamai neapviečiantį šimtų tūkstančių lietuviškos spaudos skaitytojų. Kelionių metu, ypač rungtynių ar iškilmių progomis, darytina nuotraukų ir jos spausdintinos lietuviškoje periodikoje. Tokiai spaudos atstovas gal surastų Pietų Amerikos lietuviuose sporto spaudai bendradarbių, talkinančių "Sportas" žurnalui (redaktorius Kęstutis Čerkeliūnas, 56-48 75th St., Middle Village 79, N. Y., USA). Jų pasirodys tinkla, būtų didelė, neįkainuojamai brangi ramstis ir kitiems sportinės tematikos darbams, sakysi ne ruošiant talkininkus—bendradarbius gal netrukus pradėsimai organizuoti Lietuvių Sporto Enciklopedijai.

Pietų Amerikos Lietuviai Šiauriečiams Ranką Ištiesė Pirmieji

Šia proga paminėtina, pirmieji jieškojo glaudesnio bendravimo tarp Pietų ir Šiaurės Amerikos lietuvių (kalbant apie laikus po paskutiniojo karo) buvo Argentinos lietuviai: Argentinos Lietuvių Centras—savišalpos ir kultūros organizacija—savo nuoširdžiu kvietimu, pasirašytu Artūro Mičiudo ir Birutės Pettrauskaitės, 1955 metais į JAV pasiuntė inž. J. Bukevičių (jis pasiektinas adresu: "Atlantida", San Clemente del Tuyu, Argentina). Per tąjį ryšininką JAV lietuviai buvo kviečiami glaudžiau bendrauti, jieškoti būdų tarpusavio ryšių sustiprinimui, paremt Argentinoj steigiamą teatrą (Žiūr. mano straipsnelį "Kultūrinis bendravimas"—"Draugo" nr. 200, 1955, rugpiūčio 26). Po keletos metų, pagaliau, Šiaurės Amerikos lietuviai atsiliepė į kvietimą.

Linkėjimai Kelionei

Netrukus išvykstantiems jauniesiems Šiaurės Amerikos sportininkams palinkėtina gero vėjo, smagių žaidynių, pagarbaus jaunųjų lietuvių atstovavimo, kuris gali turėti plačios tarptinės reikšmės. Toji reta proga, be abejo, sudarys geras sąlygas užmegsti gilesnį bendravimą su vietinėmis lietuvių organizacijomis, ne vien sporto klubais, pavieniais veikėjais.

Jauni, viduramžiai ir seni, visokių politinių galvosenų lietuviai, nuoširdžiai paremkite šią didžiąją mūsų sportininkų kelionę ne tik mintimis, bet ir tikrais doleriais!

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VALDYBOS ŽINIOS

Remkime Išvykstančius Sportininkus

Liepos mėnesio pradžioje į Pietų Ameriką išvyksta lietuvių vyrų krepšinio rinktinė, sudaryta iš čia gimusių ir naujai atvykusių lietuvių sportininkų. Ši išvyka, be sportinių tikslų, taip pat turi ir tautinių uždavinių: mūsų sportininkai sumegs ryšius su vietiniais lietuviais, jų viešas rodymasis kels tautinę dvasią, garsins Lietuvos vardą kitataučiams.

Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos pavesti išvyką organizuoja Vladas Adamkevičius ir Petras Petrutis. Jie gegužės 16 dienos raštu taip pat kreipėsi į JAV Lietuvių Bendruomenę prašydami išvykai materialinės bei moralinės paramos. LB Centro Valdyba gegužės 27 dienos posėdy išvykos tikslams pritarė ir skatina LB apygardas, apylinkes bei paskirus lietuvius išvykstančius mūsų sportininkus paremti. Ateina žinių, kad LB apylinkių valdybos kaikur jau ėmėsi konkrečių žygių arba aukų surinkti, arba iždo lėšomis išvyką paremti. Tai prasminga ir gražu.

Tepajunta mūsų sportininkai savo užsimojimui Lietuvių Bendruomenės pritarimą bei paramą. Iš savo pusės jie reiškia padėką geradariams ir stengsis jų neapvilti.

Antroji Tautinių Šokių Šventė

1957 m. Chicagoje įvykusi JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė buvo reikšmingas išgyvenimas ir jos dalyviams, ir žiūrovams. Lietuvių Bendruomenė laikosi nusistatymo, kad tokios šventės turi vykti maždaug pastoviais laiko tarpais. Todėl Centro Valdyba, atsižvelgdama į LB Chicagos Apygardos Valdybos balandžio 15 dienos posėdžio pageidavimą, gegužės 27 dienos posėdy svarstė JAV ir Kanados lietuvių antrosios tautinių šokių šventės klausimą, nutarė tokią šventę rengti ir rengimo klausimais pradėti pasitarimus su Kanados LB Krašto Valdyba.

Antrasis Kultūros Kongresas

1956 m. per Dainų Šventę įvykęs JAV ir Kanados lietuvių pirmasis kultūros kongresas tebuvo mėginimas sutelkti krūvon lietuvius kultūrininkus ir sudaryti sąlygas pasisakyti kultūriniais reikalais bei rūpesčiais. Šį uždavinį jis gerai atliko.

Į Lietuvių Bendruomenės darbo planą įeina lietuvių kultūros kongresus šaukti reguliariai. Todėl Centro Valdyba gegužės 27 dienos posėdy taip pat nutarė rengti ir antrąjį JAV bei Kanados lietuvių kultūros kongresą. Šiuo tikslu ji tuojau pat pradės pasitarimus su Kanados LB organais. Bet kultūros kongreso reikšmė ir pasisekimas didžiausia dalimi priklausys nuo kultūrinių mūsų institucijų bei pačių kultūrininkų pritarimo ir į darbą įsitraukimo, dėl to LB Centro Valdyba laukia kultūros kongreso reikalų jų pasisakymų, nurodymų, sugestijų. Centro Valdyboj buvo pasisakyta kultūros kongresą sieti su kuriuo nors dideliu bei svarbiu kultūriniu įvykiu.

KVIEČIAME Į SUVAŽIAVIMĄ DETROITE

Žodis Bendruomenės Darbuotojams ir Rėmėjams

JAV Lietuvių Bendruomenė jau baigė pačius svarbiuosius organizacinės savo statybos darbus. Su gilesniu šaknų įleidimu į lietuviškosios emigracijos dirvą Bendruomenės uždavinių apimtis plečiasi ir atsakomybės našta sunkėja. Kai politinėje, kultūrinėje ar tautinėje srityse prisireikia lemtingesnio sprendimo ir žingsnio, daugelio akys dabar jau kryptsta į Bendruomenės vadovybę. Kai tas sritis ištinka kokia bloga dalia, kai jose pasigendama lauktos sėkmės ir norimo derliaus—ir vėl nevengiama Bendruomenei priskirti didžiąją kaltės dalį.

Bet Bendruomenė, pasitikėdama aktyviais savo darbuotojais ir nariais, *jai tenkančių uždavinių ir priskiriamos atsakomybės nemano, nenori ir negali kratytis. Ji gimė ir gyvena, kad savais ginklais kovotų už Tėvynės laisvę ir kad svetimųjų apsupime klaidžiojantį lietuvį jungtų į tautinę šeimą jo gimtąjai kalbai išsaugoti, kūrybinėms nuotaikoms skatinti ir tikėjimui tautos gyvybe gaivinti.*

Apimtimi ir reikšme vis augantiems mūsų planams realizuoti reikia, kad kiekvienas Bendruomenės organas ir darbuotojas savo uždavinius suvoktų ir pripažintų esant neišskirtine bendrųjų uždavinių dalimi. Juo daugiau bus darnos ir susilyginimo apylinkių, apygardų ir centrinių institucijų sumanymuose ir darbuose, juo kiekvieno mūsų pareigų našta darysis lengvesnė, o veiklos vaisiai labiau nunokę ir gausesni.

Šių minčių vedama ir norėdama su savo aktyviaisiais bendradarbiais

1. *aptarti Bendruomenės dalyvavimo kovoje už Tėvynės laisvę galimybes ir formas,*
2. *išsiaiškinti organizacinės santvarkos atbaigimo ir išlyginimo, o taip pat ir apylinkių, apygardų bei centrinių padalinių glaudaus bendradarbiavimo klausimus,*
3. *pasidalinti idėjomis dėl švietimo ir kultūros veiklos sričių praplėtimo, pasiskirstymo bei sugyvinimo.*
4. *pastudijuoti galimybes ir priemones lėšoms, nariams ir Bendruomenės aktyvui telkti.*

JAV Liet. Bendruomenės Centro Valdyba nutarė 1959 rugsėjo 5-6 dienomis Detroite šaukti JAV LB apylinkių bei apygardų atstovų ir centrinių organų suvažiavimą.

Centro Valdyba ir suvažiavimo šeimininkė LB Detroito Apylinkė tiki, kad *pirmasis visuotinis Bendruomenės aktyviųjų darbininkų susitikimas bus tikrai gausus ir turtingas naujom idėjom, šviežiom nuotaikom, drąsiais sprendimais.*

Iki pasimatymo Detroite!

JAV LB Centro Valdyba

Hemet, Calif. — Birželio 2-rą B-47 bomberio nelaimėje žuvo pareigų naštą darysis lengvesnė, trys kariškiai.

PARTIZANO MOTINAI

Žalsvo šilko gijos driekiasi miškuose
Šlaituos baltažiedžiai barsto lapelius.
Veltui, motinėle, pamiške žvalgaisi
Su žibuoklių puokšte, sūnus neateis.

Tavo lėpūnėlio garbaną šilkinę,
Plačiašakės eglės taršo įkyriai.
Jo rankoje plienas—ilgesys krūtinėj;
Jo mintys nuklysta kūdikio keliais;

Pabučiuok, mamyte, padainuok lopšinę
Nejučiomis kalba jo lūpų šipsnys.
Pabudėk prie kryžiaus maldoj už Tėvynę,
Gal niūria padange debesys nuslys.

Po kovos lemtingos pašvaistėms išblėsus
Laisvės Varpo aidui banuojant laukais.
Pamiške dairykis, vasarai atvėsus,
Takeliu, per lauką, sūnus vėl pareis.

Pranė Tekutienė

MAŽUMOS PARTIJŲ VAIDMUO JUNGT. AMERIKOS VALSTYBĖSE

Nuo ankstyvųjų Respublikos dienų Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas yra išrenkamas vienos iš dviejų esamų didžiųjų partijų. O vis dėlto buvo nemažas skaičius mažumos partijų (kai kurios iš jų egzistuodavo tik vienų rinkimų perijodą), kurios intensyviai jieškojo kelių savo partijų tikslus perduoti Amerikos žmonėms ir gauti iš jų sau pritarimą.

Mažumos partijos JAV-ėse įvairiai pasireiškė viešumoje, atstovaudamos tam tikrą grupę, principus ar interesus.

Mažumos partijos, kurios pasireiškė Amerikos rinkiminiame horizonte savo politiniais įsitikinimais, rikiavosi tarp abiejų kraštutinumų: dešiniojo ir kairiojo. Tarp jų buvo šios: Antimasonų, Laisvės, Laisvosios Žemės, Žaliojo Užnugario Prohibicijos, Unijos, Socialistų, Populistų, Komunistų, Darbo ir Darbininkų ūkininkų. Jų pasivadinimai rodo įvairius tikslus, kurių šios grupės siekė.

Svarbiausia iš trečiųjų Amerikos istorijoje partijų buvo Populistų arba Liaudies partija, kuri buvo suorganizuota 1892 metų rinkimams. Ji žydėjo per vieną dešimtmetį ir po to pranyko. Ši partija iškilo dėl darbininkų nepasitenkinimo ekonominėmis abiejų didžiųjų partijų politikomis.

Populistų partija patraukė į savo eiles kitas nepatenkintas ar turinčias specialius interesus grupes: reformatorius, Žaliojo Užnugario narius (stovėjusių prieš sumažinimą ar išėmimą popierinių pinigų iš cirkuliacijos), darbo ir ūkininkų partijų nārius. Ji piršo laisvą ir neapibrėžtą aukso ir sidabro pinigų kalimą, nelaukiant kitų tautų sutikimo; pageidavo greito pinigų augimo, kad užtektų padengti augančio biznio reikalavimus; geležinkelio, telegrafo, telefono ir elektrinės šviesos sistemos savininkystės žmonėms ir tiesioginio viešo Amerikos senatorių rinkimo, kas buvo konstituciniai pravesta tik 1913 m.

Populistų partijos programa susilaukė nepaprasto pasisekimo. Ji laimėjo daugiau kaip 1,000,000 balsų 1892 m., prezidento rinkimų metu, ir gavo dar didesnį pasisekimą 1894 m. kongreso rinkimuose. William Jennings Bryan, vienas iš populistų ankstyvųjų lyderių, sujungė juos su demokratais 1896 m. rinkimų metu ir gavo beveik 6,500,000 balsų. Tai buvo Bryan'o didžiausias pasisekimas per jo tris mėginimus būti išrinktu prezidentu.

Pagal daugumą istorikų, populistų partijos mažėjimas buvo dėl sekančių trijų faktorių: didėjančio ūkininku ekonominio žydėjimo po 1900 m., prisijungimo prie demokratų partijos, o svarbiausia dėl to, kad abi didžiosios partijos įtraukė į įstatymus daugumą populistų partijos reikalavimų.

Mažumos partijos, kaipo tokios, niekad neišrinko savo kandidatų į prezidentus, bet jos turėjo labai svarbią funkciją Amerikos demokratinėje sistemoje. Dauguma mažumos partijų strategistų suorganizavo grupes ne tam, kad laimėti rinkimus, bet tam, kad sukelti savo idėjoms tokio pritarimo, kad didžiosios partijos būtų priverstos perimti didelę jų programos dalį tikslu laimėti nepriklausomų rinkėjų balsų daugumą.

Jeigu trečioji partija gali bet kurioje Amerikos valstybėje ar valstybėse kontroliuoti pakankamą balsų skaičių, turinti įtakos į rinkimų rezultatus, ji priverčia didžiąsias partijas adoptuoti jos programą ar programos punktus.

Tokiu būdu mažumos partijos daugiau ar mažiau pasiekia savo tikslų, dėl kurių jos buvo suorganizuotos. Abiejų, republikonų ir demokratų partijų, kalbėtojai apkaltino populistų platformą, kaipo pavojingą, tačiau per 10 metų abi didžiosios partijos įtraukė į savo platformą didžiąją populistų partijos programos dalį ir per 30 metų beveik visi įtraukti punktai virto įstatymais.

American Council

ERETAS APIE RUSŲ IMPERIALIZMĄ

"Basler Nanchrichten" gegužės 6 dienos numeryje plačiai atpasakojo prof. dr. Ereto pranešimą Baselyje, kuriame jis atvaizdavo senosios carinės Rusijos ir dabartinės komunistinės Sovietų Sąjungos pastangas skverbtis į svetimas žemes. Bolševikai tęsią carinės Rusijos imperializmą, tik naudojasi kita terminologija. Ir "koegzistencijos" obalsis esąs tik priemonė ti. Paskaitininkas minėjo ir Lie- imperialistiniams tikslams siekituvą. Savo paskaitos išvadose ragino Europą jungtis ir stiprinti savo pajėgumą.

E.

AR JAU ĮSIGIJOTE ISTORIJĄ?

Kiekvienas sąmoningas lietuvis, kuriam rūpi susipažinti su mūsų pirmųjų ateivių vargais ir rūpesčiais, su pirmųjų draugijų, organizacijų ir parapijų steigimu, su mūsų Susivienijimo praeičia, darbais ir nuopelnais fraternalinėje, tautinėje, religinėje ir kultūrinėje srityse, turėtų įsigyti **LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO ISTORIJĄ.**

Istoriją parašė žinomas istorikas dr. Antanas Kučas.

Istorijos kaina $3.00.

Užsisakant išpildykite žemiau paduotą blanką, pridėkite $3.00 ir siųskite **Lithuanian R. C. Aliance of America, P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), WilkesBarre, Pa.**

ISTORIJOS UŽSIPRENUMERAVIMO BLANKA

Šiuo užsisakau LRKS Istor.ją ir siunčiu $.....

Vardas - pavardė .....

Numeris ir gatvė .....

Miestas ..... *Zona* ..... *Valstybė* .....

Parašas .....

NIGHT OF HORROR

By HENRIKAS BLAŽAS

The night of June 14, 1941, was silent and the sky over the captured Baltic states was set with bright stars. The population of the cities, towns and villages was asleep. Horror came without warning to some sixty-eight thousand men, women and children, to the aged and the sick.

First one heard the sudden burst of many trucks, then the pounding upon the doors, and the heavily armed guards of the Soviet Secret Police breaking in. The innocents were snatched from their dreams. They were loaded on the trucks and driven to the nearest railroad station to be deported to remote areas of Siberia and especially to Soviet Arctic regions.

Heads of families were separated from their families, mothers from children. The deportees were thrust into freight cars; the windows were nailed with boards, and the doors tightly closed. There was no water, no food, no air, no toilet facilities. The babies, the aged and the sick perished in the closed cars the very first day. The survivors were delivered to their destinations, to meet the slower deaths that awaited them in slave labor camps.

German prisoners of war interned at deportation centers who had met the Balts and later returned to freedom have testified that the deportees from the Baltic states in 1941 were gradually destroyed by the Soviets through hard labor, malnutrition and other inhuman conditions existing in the slave labor camps during the Second World War.

. . . All the documents issued by the Soviet authorities as well as letters which were dropped through holes in the freight cars by the victims of these deportations were picked up and saved to later serve as proof of the truth about the Soviet crime committed against the Baltic peoples fifteen years ago.

Many things happened before the ink on the secret agreement signed by Molotov and von Ribbentrop on August, 1939, in the Kremlin had time to dry. It had been agreed that . . . a part of Lithuania would be under the Soviet Union's influence. Thus were the Baltic states marked for Soviet conquest . . . In Moscow on October 10, 1939 the delegation from independent Lithuania was forced under the pressure from Molotov and Stalin to sign a "mutual assistance" pact with the Soviet Union.

Stalin was delighted. That very night, during a reception in the Kremlin, he proposed a toast to independent Lithuania. At the same time, in the Kremlin offices of the NKVD a secret order was being drafted. This order was signed on October 11, 1939, and is known under the title "USSR, NKVD order No. 001223 on the liquidation of the anti-Soviet elements in Lithuania, Latvia and Estonia."

This means that on October 11, 1939, the day following these assurances given by the Soviet Union, when the Baltic states were still independent, the Kremlin was already hard at work on a plan to liquidate the Baltic nations after their conquest had been concluded.

Such was the beginning of the Soviet crime in the Baltic states. The Baltic states were taken over on June 15, 1940 and incorporated within the Soviet Union; simultaneously, detailed orders for the deportation of the native population were worked out.

In addition to this directive, Gen. Serov issued the following order on June 4, 1941 from Moscow: "Operational personnel (to execute on-the-spot deportations) will include the following: one associate of the operational branch, one member of the NKVD, one Red Army man of the NKVD troops and one member of the local Communist Party organ." Thus the operational headquarters, divisions and subdivisions were composed of Russian Security Police officers, while the lowest operational groups were, in three cases out of four, also dominated by Russians serving in the NKVD of the Soviet Union.

S. K., superintendent of a high school in Lithuania, secretly dropped a letter through a hole of the freight car. This letter, dated June 17, 1941, reached his brother. S. K. writes:

"What we are enduring cannot be put into words . . . There can be no harder blow than the separation of a husband from his wife and children. We have no air and no water . . . I am in a car with other people from the same place . . . None of us know what we are suffering for . . . What have we done? Everybody asks that question of himself. Thousands of people are going . . ."

A Lithuanian doctor writes to another doctor, Deputy Commission of Health, Mr. Parnarauskas:

"Greetings from the caravan of exiles. We are living in conditions worse than animals. We lack air. We are thirsty and hungry. What have we done? Even if they could find some reason for punishing the adults, what are the small children suffering for? If they just wanted to destroy us, they could find a better way of doing it, like giving bacteria injections, for instance, or something similar, and it would be over with at once."

Mrs. Malvina P., a Lithuanian who had been freed from the transport of deportees, stated the following under oath:

"That night, after we all had gone to bed, I heard a car approaching. Soon afterwards someone knocked at the door . . . Two NKVD men an a civilian came into the house. The soldiers spoke Russian . . . They ordered us to get dressed in a quarter of an hour, for we would have to leave . . . The whole family including two children—one seven years old, the other four years old—were loaded onto the truck. We were taken to o borough of Kaunas. There the railway cars were waiting.

". . . After they had taken our things and food away, we grew very uneasy for we did not know what fate was in store for us. When they took the children away, they said that the children would go in another car. I was crying. Then they separated me from my husband. They put me in a car where there were many women . . . We were warned that should we make noise in the car, they would shoot us . . . The heat and the foul air were torturing.

"We left Kaunas on Wednesday morning June 18, 1941 . . . In new—Vilna the NKVD officials opened the doors and ordered us to get undressed. We protested, but were forced to obey when they threatened us with their weapons. After we had undressed, we received uniform dresses of sackcloth, unfit to wear. We received no underwear, and had to put the sackcloth on our bare bodies.

"On Friday, June 20, we reached Minsk . . . and were given some water. On Sunday morning (June 22) we stopped at a small station . . . A truck drove near the door and we had to transfer to the truck . . . We came to a barracks which stood in the woods . . . Mongolian soldiers were our guards . . . They were extremely cruel.

"We had to sleep on cement floors. The results of starvation were evident: our hands got swollen, we had difficulty in rising to our feet. On June 26, we heard shooting. It was dawn . . . The guards disappeared. In the morning, we heard the voices of German soldiers behind the door."

Mrs. Malvina P. never learned what became of her husband and her two children.

Such were the nights and days of hofror in the Baltic states in 1941. In that year the Soviets deported . . . 34,260 from Lithuania. It was a crime for which there can be no atonement. However, the Soviet Union, after World War II again committed similar crimes in the three Baltic states on several occasions during the years 1945 to 1950. To this day deportations of the Balts continue, even though they were executed in a more refined manner ,which one might most aptly describe with the improbable phrase "forced voluntering."

THE INDESTRUCTIBLE FABRIC OF FRATERNALISM

In this article, prepared especially for The Fraternal Monitor, George Ransford tells why, in his opinion, the opportunity for accelerated growth of the fraternal benefit system is unlimited.

A sound foundation is essential to permanency and durability. For evidence that the fraternal benefit system posses such a foundation, we need only reflect upon its history and ideals of nearly a century of service. These ideals are of enduring quality for they have been able to adjust to changing circumstances and have grown stronger and deeper in significance. A common bond of brotherhood, stemming from religion, nationalism and the innate desire for mutual welfare is the indestructible fabric of our great system.

So long as there are free people willing to contribute of themselves for the space they occupy on God's earth, there too will be found a vibrant and growing fraternal system dedicated to the well being and dignity of man.

Our opportunity for accelerated growth in our dual capacity as a fraternal benefit system is unlimited. We need but improve our communications with the public and be less reticent to expose our good works to the light of day. It has been recognized by many that we have kept our light under the so- called "basket".

Remarkable progress during the past quarter century has been made in providing the membership with an excellent, comprehensive and flexible program of insurance. In some measure, such progress has overshadowed our other function. Yet there is every evidence of a resurgence in this field. The renaissance of our insurance program was an accomplishment that few, if any other, systems could have survived. Yet it was a test, though painful, of our foundation which was not found lacking. So, too, will this foundation permit and sustain the continued growth and advancement of our fraternal service and membership.

One of the smallest packages we have ever seen was the person wrapped up wholly in himself. There are none such as this person among the leaders in our system who are devoted to serving others, nor would such qualify for membership.

It seems axiomatic that a sound foundation fabricated from ideals of enduring worth with a loyal and dedicated membership assures continued growth and bright tomorrows. How fast our system grows will depend in fair measure upon the degree to which our fraternal service and benefits are maintained and public awareness is expanded. A number of our societies are demonstraiting that this is not a diminishing phase of our function, but rather that it is a vibrant and integral part of the whole.

The accomplishments of the past and present inspire the conclusion that the degree of progress will be of major magnitude in the coming decade.

(The Fraternal Monitor, May, 1959.)

KUNIGAS ANDRIUS J. DEGUTIS SIDABRINĖJE GARBĖJE

Sidabrine spalva blizga ne tik tam tikras brangusis metalas, bet ir kiekvienas žmogus sušvinta kartą savo gyvenime šia spalva švęsdamas savo pasirinkto darbo dvidešimt penkių metų sukaktį.

Šiomis dienomis, t. y. gegužio 30, 1959, Girardvilleje Šv. Vincento parapijos klebonas kun. Andrius J. Degutis kaip tik ir turėjo progos sužibėti šia sidabro spalva, švęsdamas savo kunigystės 25 metų sukaktį. Ši neparasta sukaktis buvo iškilmingai švenčiama dvi dienas (gegužio 30 ir 31). Abi dienas iš eilės sukaktuvininkas savo parapijos bažnyčioje, kurioje jau keturis metus eina klebono pareigas, atnašavo šv. Mišias, kaipo padėkos auką Dievui už save, savo artimuosius ir savo geradarius. Šv. Mišių metu diakonu buvo gerb. jubilijato brolis kun. J. D. Degutis, o subdiakonu kun. J. A. Neverauskas. Apeigas tvarkė kun. S. Lukšys, pamokslus lietuvių ir anglų kalbomis pasakė Tėvas-vienuolis Gabrielis, C. P.

Presbiterijoje matėsi besimeldžiąs iš Philadelphijos atvykęs prelatas I. Valančiūnas. Be to, pamaldose ir vėliau vaišėse dalyvavo dar virš 20 svečių kunigų ir kita tiek įvairių kongregacijų seselių-vienuolių. Pamaldų metu gražiai giesmes giedojo parapijos choras, vedamas Mr. W. Shierant, taipgi jas puošė Knights of Columbus rinktiniai vyrai iš Schuylkill apylinkės. Pirmoji iškilmių diena buvo skirta daugiausia kunigo jubiliato kunigams-draugams, giminėms ir artimiesiems, antroji gi visos parapijos žmonėms. Abi dienos praėjo tikrame sidabriniame džiaugsme, kurių metu visi jubiliatui reiškė gausios Dievo palaimos ir ilgiausių metų linkėjimus. Parapijos svetainėje abi dieni buvo skanios vaišės, kur skambėjo linksmos lietuviškos dainos, kas ne visose lietuviškose parapijose ir panašiose iškilmėse šiais laikais bepasireiškia. Jubiliatas taipgi buvo pagerbtas brangiomis, įvairiomis ir gausingomis dovanomis. Iškilmingų pietų metu kalbėjo kun. J. A. Karalius iš Shenandoah, Pa., Mr. J. Drąsutis ir pats jubiliatas. Maldas prieš valgį ir po sukalbėjo kun. Dr. C. Batutis ir kun. klebonas P. C. Česna. Dainoms vadovavo W. Bernosky, W. Grish ir W. Shierant. Muzikinę dalį išpildė Whitey's orkestras.

Šias gražias sidabrinio jubiliejaus iškilmes ruošiant, buvo sudarytas atitinkamas komitetas iš parapijos žmonių, į kurį įėjo: kun. J. Buikus, Mr. E. Razzis, Mrs. A. Petrausky ir dauge kitų.

Plačiau supažindinant gerb. jubiliatą su mūsų visuomene ir "Garso" skaitytojais, tenka keletą žodžių pasakyti iš jo praeities gyvenimo.

Kun. A. J. Degutis gimė gruodžio 10, 1906, Minersville, Pa., iš tėvų Onos ir Jurgio Degučių. Šeima buvo nedidelė, tačiau savo gyvenimo takus visi trys vaikai pasirinko didelius ir svarbius: jubiliatas ir jo brolis Jurgis tapo kunigais, o jų sesutė Veronika tapo Šv. Kazimiero Kongregacijos vienuole.

Gerb. jubiliatas pradinį ir aukštesnį mokslą išėjo Minersville, Pa., mokyklose; 1926 metais įstojo į Šv. Karoliaus Boromėjaus kunigų seminariją, Overbrook, Pa. Kunigu įšventė gegužės 26, 1934, J. Em. Kardinolas Dennis Dougherty Philadelphijoje. Pirmąsias šv. Mišias jubiliatas atlaikė savo gimtajame mieste, Šv. Pranciškaus bažnyčioje. Savo pirmąjį paskyrimą gavo birželio 1, 1934, vikaro pareigoms į Šv. Jurgio parapiją Shenandoah, Pa. Praslinkus daugiau kaip keturiems metams, kun. A. J. Degutis gruodžio 28, 1938, skiriamas klebonu į Maizeville, Pa., kur sekmingai, žmonių mylimas ir gerbiamas, darbavosi virš 16 metų, kol 1955 m. gegužio 11 buvo paskirtas klebonu į dabartinę vietą, Šv. Vincento parapiją, Girardville, Pa.

Kun. A. J. Degučiui, sėkmingai besidarbuojančiam Dievo garbei ir sielų naudai dabartinėje parapijoje, ir čia sulaukusiam savo kilniame pašaukime sidabrinės garbės, visi iki vienam nuoširdžiai linki dar daug gražų darbų atlikti Kristaus Vynuogyne ir laimingai sulaukti aukso spalvomis žibančio jubiliejaus!

K. B. Dahis

DIEVO NAMŲ STATYTOJĄ KUNIGĄ JUOZĄ ŠAULINSKĄ PALAIDOJUS

ROSELAND, Ill. — Gegužės 4 d. iškilmingai buvo palaidotas Visų Šventųjų parapijos klebonas, tose pareigose išbuvęs 15 metų, kunigas Juozas Šaulinskas. Laidotuvėse dalyvavo Chicagos arkivyskupas Albertas Meyer; vyskupai V. Brizgys ir R. Hillinger; prelatai I. Albavičius, J. Paškauskas, D. Mozeris, J. Hardiman ir M. Foley, kan. F. Kapočius, Marijonų provinciolas P. Jančius ir apie 100 kunigų, seselės kazimierietės ir daugybė parapijiečių, kuriuos komitetui buvo nelengva sutalpinti bažnyčioje, panašiai kaip per Velykas ar Kalėdas. Toks gausus dalyvavimas ir dar darbo dieną, yra augščiausias velionies nuopelnų įvertinimas ir jo paties pagerbimas.

Iškilmingas mišias aukojo tėvas Jonas Kidykas, S. J., asistuojant kun. S. Petrauskui ir kun. E. Abromavičiui; apeigų vedėjas buvo kun. dr. V. Rimšelis, MIC. Liberą skaitė pats arkivyskupas A. Meyer. Pamokslus pasakė—angliškai prel. D. Mozeris, lietuviškai tėvas J. Kidykas, S. J. Laike pamaldų giedojo iš kunigų ir vargonininkų sudarytas choras.

Į Šv. Kazimiero kapines palydėjo vysk. V. Brizgys, prel. I. Albavičius, prel. J. Paškauskas ir visi lietuviai kunigai, dalyvavę pamaldose, taip pat seselės Kazimierietės, velionies giminės ir gerbėjai.

A. a. kun. J. Šaulinskas labiausiai mylėjo vienuolius Jėzuitus, kaipo nesvyruojančius lietuvius Dievo tarnus. Velionis Jėzuitus mylėjo ne paviršutiniškai, jisai žvelgė į praeitį, į Lietuvos istoriją, nes Jėzuitai Lietuvą 1540 metais išgelbėjo nuo protestantizmo ir lenkomanų viešpatavimo. Jei ne Jėzuitai, tai tikriausiai čia JAV nebūtų lietuviškų katalikiškų parapijų, jos būtų protestantiškos. Velionis su malonumu sekė ir šių dienų Jėzuitų pastangas laisvajame pasaulyje išlaikyti lietuvybę, nesužalotą lietuvišką jaunimą, o kartu ir padorų kataliką.

Prie kapo Jėzuitų viceprovinciolas tėvas Jonas Kidykas, S. J., atsisveikinimo žodyje pareiškė: "Mes tau, Juozapai, liekam skolingi amžinai už duotas aukas Jaunimo namams ir nepamiršimo savo testamente, už tai galės atsilyginti tiktai pats Viešpats Dievas, o mes savo maldose niekada jūsų nepamiršime."

A. a. kun. Juozas Šaulinskas mirė balandžio 30 d., bet jo darbai nemirė, kurie parapijos istorijoje bus įrašyti aukso raidėmis. Žmonės visi miršta, bet vieni su fizine mirtimi išnyksta iš pasaulio ir iš gyvųjų atminties, o kiti lieka gyvi amžinai. Pastarųjų tarpe randasi ir a. a. kun. J. Šaulinskas, jo darbai ir garbė liks gyvųjų tarpe ilgus metus, ypatingai jisai bus ilgai atmintyje lietuviškose širdyse, nes jisai buvo netiktai Dievo tarnas, bet ir lietuvybės globėjas.

BALFo Steigėjas

1944 m. pradėjus organizuoti BALFo skyrius, velionis neliko tik stebėtoju. Dar tais pačiais metais spalio mėn. suorganizavo BALFo skyrių Roselande, vyksta į Brooklyną, BALFo centrą pasitarimams, o sugrįžęs 57-tą skyrių pastato ant tvirtų pamatų, kuris ir šiandien tebėra judrus. Velionis BALFo 57 skyriaus valdyboje iždininku išbuvo net 7 metus, vėliau buvo išrinktas garbės pirmininku. BALFo 57-to skyriaus valdyba ir nariai gilai liūdi netekę savo garbės pirmininko, nuoširdaus globėjo.

Vyčių Dvasios Vadas

Lietuvos Vyčių 8-tos kuopos dvasios vadu buvo visą laiką. Vyčių visi reikalai buvo jam mieli, savi. Daug susirinkimų buvo tokių į kuriuos velionis ateidavo pats pirmutinis, uždegdavo šviesas ir laukdavo jaunimo. Kiekviename žodyje į Vyčius prabildavo tėviškų balsu, ragindamas nepamiršti tai, kas yra lietuviška.

Lituanistinės Mokyklos Globėjas

Po karo atvykus tremtiniams, atsirado reikalas turėti lituanistinę mokyklą. Šiai idėjai velionis netik pritarė, bet pats raginо organizuoti ir pažadėjo patalpas ir savo asmenišką paramą, ką jisai ir ištesėjo. Dalyvaudamas visuose mokyklos parengimuose ir mokslo metų užbaigtuvėse, visuomet į mokinius prabildavo, sakydamas: "Aš džiaugiuos, kad jūs mokinatės lietuviškai" . . .

Lietuvių mokyklos vadovybė liūdi ir kartu jaudinasi dėl ateities. Klebonui tik mirus, mokyklos vedėja telefonu teiravosi, kas bus su šeštadienine mokykla? Ar galėsime kad ir šiuos mokslo metus užbaigti? Vadovybės susijaudinimas nėra beprasmis. Nepaslaptis, kad ir toje pačioje Chicagoje yra lietuviškų parapijų, kuriose lietuviškam žodžiui nėra vietos. Jau 49-tais metais rūpestingas ir jautrus lietuvis A. B., sulaukęs žilos senatvės, su ašaromis pasakojo: "Mes čia atvažiavę sunkiai dirbom, plušom ir kūrėm lietuviškas parapijas, tikėdamiesi, kad tai bus amžini lietuviški šventovės židiniai, bet, deja, dar nespėjau numirti, kai pradėjo griauti . . . tegu jiems Dievas atleidžia . . . lietuviškas istorines parapijas."

Šeštadienį, gegužės 2, gedulo ženkle susirinko į mokyklą visi mokiniai, lydimi mokytojų B. Balšaitytės, B. Briedienės, J. Placo ir Plačienės, nuėjo prie velionies karsto ir iš širdies meldėsi už savo globėją a. a. kun. Juozą Šaulinską. Be to, užprašė šv. mišias. Kad velionis mylėjo lietuvišką jį jaunimą, rodo ir tas faktas, kad pradėjus tėvams jėzuitams Chicagoje statyti jaunimui namus, jisai nieko nelaukęs iš savo kuklių sutaupų įteikė 10,000 dolerių.

Bendruomenės Rėmėjas

Lietuvių Bendruomenei pradėjus organizuotis, velionis pareiškė: "Organizuokitės ir dirbkite, pradžiai duodu penkinę." Velionis būdamas LB nariu, atliko tautinę pareigą pilna prasme. Lietuvos Nepriklausomybės ir birželio įvykių minėjimuose bei kituose lietuviškuose parengimuose, būtinai dalyvaudavo ir visada paaukodavo nemažiau kaip penkinę. LB valdyba, pagerbdama kaip taurų lietuvį norėjo iš klebonijos į bažnyčią velionies karstą nunešti lietuviškais papročiais—ant pečių, deja LB valdybai nebuvo leista tai padaryti. Jei pats klebonas būtų galėjęs prakalbėti, tai tikriausiai būtų pasakęs: vyrai, neškite, kad ir į Dzūkiją, mano gimtąją tėviškę. Velionies karstą iš klebonijos į bažnyčią gegužės 3 d. palydėjo prel. I. Albavičius, tėvas Kidykas, S. J. ir visa eilė kunigų, kurių tarpe matėsi ir Draugo pirmo puslapio redaktorius kun. K. Baras. Taip pat velionį palydėjo seselės kazimierietės ir lietuviai seniai atvykę ir tremtiniai; čia gimusių ir kitataučių dalyvavo vos keletas.

Parapijos Bendrieji Darbai

A. a. kun. klebonas Juozas Šaulinskas daugiausia savo rūpesčių nukreipdavo į parapijos bendruosius reikalus, kurių buvo gausybė ir jų čia neįmanoma išvardinti. Prieš trejetą metų, parapijos 50 metų jubiliejaus proga, jo paties pastangomis ir lėšomis, išleista parapijos istorija, kurioje randame šimtus kilnių darbų. Nežiūrint į tai, kad velionis buvo nepergeriausios sveikatos ir parapija be garsių turtuolių, macenatų, visvien jisai ryžosi naujos bažnyčios statybai. Vieni pritarė, kiti abejojo, treti priešinosi, o kaikurie net priekaištavo, kam klebonas pačemė lietuvį architektą. Velionis nuo savo lietuviškos linijos nenukrypo, tvirtai laikėsi už tai, kad bažnyčia turi būti panaši į bažnyčią, kad lietuviams ateityje gėdos nedarytų. Bažnyčios statybai vykstant, jam teko net tris kartus atsigulti į ligoninę, bet ir būdamas ligoninėje iki paskutinės dienos sielojosi statybos ir kitais parapijos reikalais. Labai gaila, kad jam neteko naujoje bažnyčioje laikyti mišias. Bažnyčios statyba bus baigta dar šiais metais, kuri visą laiką primins savo statytoją a. a. kun. Juozą Šaulinską, dėl kurios jis bene ir į kapus nukeliavo keliais metais anksčiau, palikdamas gražų paminklą.

Maloni Žinia

Kunigas Pranciškus Lukošius-Lukas, Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos vikaras, anksčiau buvęs Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos vikaras, West Pullmane, Roselando kaiminystėje, Chicagos arkivyskupo A. Meyer paskirtas Visų Šventųjų lietuvių parapijos klebonu vieton mirusio kun. kleb. J. Šaulinsko.

Kun. Prano Luko paskyrimas klebonu Roselande sutiktas su džiaugsmu. Tikimasi, kad parapijos reikalai ir lietuviškoji veikla nebus siaurinama.

K. Bružas

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa.—1 kuopos susirinkimas bus birželio 21-ma dieną, tuoj po sumos Šv. Marijos parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, dalyvaukite.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus birželio 21-ma dieną, tuoj po sumos Šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—17 kuopos susirinkimas bus birželio 21-mą dieną, tuoj po sumos, Svč. Trejybės parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, maloniai dalyvauti.

LUZERNE, Penna.—28-tos kuopos susirinkimas bus birželio 21-mą dieną, Mockaičio svetainėje. Pradžia 1 P. M.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus birželio 21-ma dieną, tuoj po sumos, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

ASHLEY, Penna. — 69-tos kuopos susirinkimas bus birželio 21-ma dieną, 2 val. po pietų pas kuopos raštininką J. Šupšinską, 29 Fall St., Ashley, Pa.

CAMBRIDGE, Mass.—127 kuopos susirinkimas bus birželio 21-ma dieną, tuoj po paskutinių Mišių, Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos svetainėje.

DETROIT, Mich.—171-mos kuopos susirinkimas bus birželio 28-ta dieną, tuoj po pirmųjų Mišių, 9:15 val. ryte, Dievo Apvaizdos parapijos svetainėj, Schaefer ir Grand River Ave.

PITTSTON, Pa.—183-čios kuopos susirinkimas bus birželio 21-ma dieną, tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

INKERMAN, Pa.—194-tos kuopos susirinkimas bus birželio 22-ra dieną, 7:30 P. M. Marcelės Lomsargienės namuose, 15 Chestnut Street.

MANCHESTER, Conn. — 216 kp. susirinkimas bus birželio 28-ta dieną, Lietuvių svetainėje, 24 Golvai Street, Visos narės-nariai maloniai dalyvauti.

Callahan, Florida. — Birželio 3-čią dėl automobilių nelaimių žuvo penki asmenys.

Sao Paulo, Brazilija.—Birželio 5-tą dėl dviejų traukinių koalizijos žuvo 43 asmenys, virš šimto sužeistų. Autoritetų pranešimu, [illegible] traukinių nelaimė [illegible] metų istorijoje.

GALIMA ĮSIGYT ŽODYNŲ

"Garso" administracijoje galima įsigyt praktišką dviejų dalių — angliškai - lietuvišką ir lietuviškai - anglišką Marlborough's išleistą žodyną.

Redaguotas Rev. H. H. Pewtress ir Rev. I. Geriko

333 puslapių. *Kaina $4.50*

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa

SIUNTINIAI SIUNČIAMI Į SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINĄ, LIETUVĄ, BALTGUDIJĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS

Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

(Licensed by USSR)

Atidaryta kasdien 9-6 ir sekmadieniais 9-4

135 West 14th Street, New York 11, N. Y., Tel. CH 3-2583

MŪSŲ SKYRIAI:

308 W. FOURTH St. BOSTON 27, MASS. Tel. ANdrew 8-5040

900 LITERARY ROAD CLEVELAND 13, OHIO Tel.: TOwer 1-1461

132 FRANKLIN AVE. HARTFORD, CONN. Tel.: CHapel 6-4724

332 FILLMORE AVE. BUFFALO 6, N. Y. Tel.: MOhawk 2674

141 SECOND AVE. NEW YORK CITY Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza West NEWARK, N. J. Tel.: MArket 2-2877

11339 JOS. CAMPAU DETROIT 12, MICH. Tel.: TOwnsend 9-3980

632 W. GIRARD AVE. PHILADELPHIA 23, PA. Tel.: WAlnut 5-8878

Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klijentų 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Įstaigose yra didelis pasirinkimas prekių pačiomis žemiausiomis kainomis. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informacijų apie naujas muitų normas ir patarnavimą.

VIETINĖS ŽINIOS

RENGIASI PRIE LIEPOS 5 D. IŠVAŽIAVIMO

PETRAS KANTAKEVIČIUS,
Išvažiavimo Šeimininkas

DR. WM. KRIKŠČIŪNAS,
Programos Komisijos Pirmininkas

Šių metų liepos 5-tą, sekmadienį, gerai žinomam Rocky Glen parke įvyks metinis L. R. K. S. A. 5-tos Penna. apskrities išvažiavimas. Jo rengimu rūpinasi apskrities valdyba ir scrantoniečiai vadovaujant Petrui Kantakevičiui, Stasiui Žemaičiui ir dr. Wm. Krikščiūnui. Organizacijos ir draugijos malonėkite tą dieną savo pramogų nerengti ir visi pasistengkite atvykti į 5-tos apskrities išvažiavimą ir čia linksmai praleisti laiką. Kaip žinote, apskrities išvažiavimai būna įvairūs ir įdomūs. Rengėjai turės savo valgių ir gėrimų standą.

Iš LRKSA

4 PENNA APSKRITIES SUSIRINKIMO

Pusmetinis LRKSA 4-tos Pa. apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyko sekmadienį, gegužės 17, 1959 m., Šv. Marijos parapijos svetainėje, Kingston, Pa.

Susirinkimą atidarė pirmin. Pranas Katilius 2:20 P. M. po pietų. Kunigas A. J. Norkūnas sukalbėjo maldą.

Tvarkdariu buvo paskirtas Jonas Valutkevičius.

Mandatų komisijon išrinkti Vitalius Leliokas, Petras Balčius ir Petras Talkevičius; iš aštuonių kuopų buvo 23 delegatai su sprendžiamu balsu.

Sekretorius perskaitė pereito susirinkimo protokolą, kurs priimtas vienbalsiai; iždo globėjo Vinco Agurkio išduota apyskaita taipgi buvo priimta vienbalsiai.

Pirmininkas Pranas Katilius raportavo, kad apskrities išvažiavimas bus Rocky Glen Parke rugpiūčio (August) 9, 1959 m. Taip pat buvo paaiškinta, kad išvažiavimas bus pravestas įprasta tvarka. Apskrities valdyba ir kuopų atstovai pasirįžę darbuotis, kad išvažiavimas visais atžvilgiais būtų sekmingas.

Antanas Meškauskas, sekr.

DR. I. M. STADULIO LAIDOTUVĖS

Iškilmingos laidotuvės įvyko ketvirtadienį, birželio 4-tą. Išlydint iš Maslauskų įstaigos buvo atvykęs velionio svainis kun. kleb. A. J. Sinkevičius ir atliko pritaikytas maldas. Nulydėjus Lyndwoodo Šv. Kazimiero bažnyčion, iškilmingas Mišias laikė kun. A. J. Sinkevičius, asistuojant kun. V. A. Šimkoniui diakonu ir kun. J. Dastikui—subdiakonu; ceremonijų vedėju buvo kun. J. Aruškevičius. Mišių laiku sanktuarijoj meldėsi prelatas J. V. Miliauskas, kun. Alf. Žukauskas ir kun. A. J. Norkūnas. Muz. P. J. Karašauskui grojant vargonais, giedojo Šv. Vardo Draugijos vyrų choras ir solistas Joseph Mallo. Muhlenburgo kapinėse paskutinę benedikciją atliko kun. A. J. Sinkevičius.

LEGAL NOTICE

Notice is hereby given that on the 18th day of May, 1959 at 3:30 P. M., DST, the petition of Carl Raymond Tkac, a-k-a Tkatch, a-k-a Thach, a-k-a Kotch, and Helen Tkac, a-k-a Tkach, a-k-a Thach, a-k-a Kotch, his wife was filed in the Court of Common Pleas of Luzerne County to No. 678 July Term 1959, praying for a decree to change their names to Carl Raymond Kotch and Helen Anna Kotch, respectively.

The Court has fixed Thursday, the 25th day of June, 1959 at 10:30 A. M., DST, in the Luzerne County Courthouse, Wilkes-Barre, Pennsylvania, as the time and place for the hearing of said petition, when and where all persons interested may appear and show cause, if any they have, why the prayer of said petitioners should not be granted.

Joseph C. Tomascik, Atty.

ŠAUNIAI PAGERBĖ KONGRESMANĄ DANIEL J. FLOOD

Birželio 6-tą Wilkes kolegijos gymnaziumo patalpose įvyko didelis bankietas pagerbimui ilgamečio U. S. kongresmano Daniel J. Flood. Dalyvavo per 900 asmenų—vyriausybės oficialų, militarinių vadų, dvasiškių, politikų, biznio ir darbo atstovų.

Pagrindinių kalbėtojų buvo U. S. Atstovų Rūmų spykeris Sam Reyburn iš Texas. Jis ir kiti kalbėtojai apibudino Flood'o veiklą ir nuopelnus šiai šaliai ir savo rajonui.

Iš kitų tolimesnių svečių pažymėtini senatorius Paul Douglas (D.-Ill.), kongresmanas Michael J. Kirwan (D.-Ohio) ir k.

Kongresmaną Flood gerai žino ir aukštai įvertina jo darbus lietuviai. Jis kiekviena tinkama proga, ypatingai minint Vasario 16-tą ir Birželio liūdnuosius įvykius, iš Kongreso tribūnos pasako nuoširdžias kalbas reikalaujant sugrąžint Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę.

TAURŲ KLUBO PIKNIKAS

Wyoming Klonio Taurų Klubas rengia metinį pikniką šių metų birželio 21-mą Turak's Grove, Hunlock Creek. Rengimo komiteto pirmininku yra Leonard J. Pallis, Dan Eagan—vicepirmininku, o John Turak—garbės pirmininku. Įvairios komisijos, kaip priėmimo, refreš-mentų ir kitos irgi darbuojasi, kad piknikas būtų sekmingas.

Taurų klubas buvo suorganizuotas 1931 metais palaikyt lietuvystę. Dabartinę klubo valdybą sudaro: John Turak—pirmininkas, Jonas Antanaitis—vicepirmininkas; Jonas Timalonis—užrašų sekretorius; Antanas Brazaitis—finansų sekretorius ir J. B. Ruth, Sr.—iždininkas.

Klubo valdyba ir rengimo komitetas kviečia svečius gausingai dalyvauti ir kartu linksmai praleisti laiką.

LRKSA 17 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

LRKSA 17 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 21, 1959, tuoj po sumos, Švč. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre, Pa.

Visi nariai ir narės prašomi dalyvauti.

Valdyba

LRKSA 209 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

Sekmadienį, birželio (June) 14, 1959, bus pusmetinis 209 kuopos susirinkimas Šv. Marijos parapijos svetainėje, Kingston.

Malonėkite visos narės ir nariai gausingai dalyvauti šiame susirinkime. *Valdyba*

Duncansville, Pa. — Birželio 8-tą dėl dviejų trokų ir automobilio koalizijos žuvo Witmer E. Hinish, 34 m., jo žmona ir keturi jų vaikai.

"VALEDICTORIAN"

LORETTA ANN MATIKIEWICZ

Neseniai mirusio dr. ir Mrs. J. P. Matikiewicz duktė Loretta Ann, gyv. Thompson, Pa., anksčiau gyv. Newport Township, buvo išrinkta pasakyti atsisveikinimo kalbą (Valedictorian) Susquehanna Consolidated High School graduantų išleidimo dieną. Iš 63 studentų Loretta užėmė pirmą vietą.

Gegužės 31-mą per 7-tąjį metinį mokyklos mokslo metų užbaigimo aktą Lorettai buvo įteikta ir stipendija iš Drexel Institute of Technology, kurį Loretta pradės lankyti nuo šių metų rudens.

Lankydama aukštesniąją mokyklą Loretta buvo redaktorė "The Nucleus", metinės mokyklos knygos, ir gavo Betty Crocker dovaną. Ji taipgi buvo veikli mokyklos ir apskrities bene, mokyklos ir apskrities choruose, vadovavo mergaičių basketball komandai ir pasižymėdavo kituose veikimuose.

Lorettos dėdės Kazys ir Vincas Matikevičiai dirba LRKSA centro įstaigoje.

Lorettai linkime geriausios kloties tolimesnėse studijose ir sekmingai pasiekti užsibrėžtus tikslus.

KUN. K. G. KIŽIS GAVO PASKYRIMĄ

Šių metų gegužės 30-tą įšvęstą kunigą Kenneth G. Kižį Scrantų diecezijos valdytojas J. E. vyskupas Jerome D. Hannan paskyrė į Hazletono Šv. Petro ir Povilo parapiją asistentu prie klebono kun. Viktoro Kupsto.

A. A. Mirusiems

A. A. SADIE MIEŽIANIENĖ, gyv. 29 Kado St., Parsons sekcijoj, mirė birželio 3-čią Mercy ligoninėj; pašarvota buvo direktoriaus Leagus įstaigoje, Wilkes-Barre; palaidota birželio 6-tą iš Wilkes-Barre Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionė iš Lietuvos atvyko 1913 m. ir įsikūrė Parsons. Paliko penkis sūnus, dukterį, devynis anūkus, brolį ir dvi seseris.

A. A. JUOZAS GRIGUTIS, gyv. 121 Church St., Kingston, mirė birželio 6-tą Veteranų ligoninėje; pašarvotas buvo direktoriaus Šukviečio įstaigoje. Palaidotas trečiadienį, birželio 10, iš Šv. Marijos bažnyčios Mt. Olivet kapinėse, Carverton. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, šiame rajone išgyveno 57 metus. Jis buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas ir du metu ištarnavo Prancūzijoje. Paliko žmoną Veroniką, sūnų Juozą, brolius Igną ir Martyną, seserį ir kitus artimuosius.

A. A. BERNARDAS A. VITKAUSKAS, gyv. 9 Garnet Lane, Wilkes-Barre, mirė birželio 6-tą Hamburg ligoninėje. Palaidotas birželio 9-tą iš Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionis buvo gimęs Wilkes-Barre Township ir šiame rajone gyveno visą amžį. Paliko žmoną, dvi dukteris, sūnų, anūką, seserį ir tris brolius.

A. A. MARIJONA VAITKEVIČIENĖ, gyv. 662 Main St., Sugar Notch, mirė birželio 8-tą; pašarvota buvo direktoriaus Leagus įstaigoje; palaidota birželio 11-tą iš Sugar Notch Šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė iš Lietuvos atvyko 1908 metais. Jos vyras Juozas mirė liepos 22, 1935 m. Paliko dvi dukteris ir sūnų Dr. Juozą, gyvenantį Californijoj; keturis anūkus, brolį Kazį Akalį, Los Angeles, Calif.; seserį Mrs. L. Hess, Ashley, ir seserį Mrs. M. Mieldažienę, Plains.

Berlynas. — Birželio 7-tą paskelbta žinia, kad netoli Zeitz, rytinėj Vokietijoj, traukiniui suvažinėjus troką, žuvo 6 vaikai.

Uždaros

REKOLEKCIJOS MOTERIMS

Maloniai pranešame, kad moterų uždaros rekolekcijos įvyks š. m. birželio 12, 13 ir 14 d. Šias rekolekcijas ves garsus misijonierius jėzuitas Tėvas J. Venckus.

Uždaros rekolekcijos prasidės penktadienio vakarą, 7:00 val., ir baigsis sekmadienio rytą bendromis šv. Mišiomis ir pusryčiais.

Į šias rekolekcijas maloniai pakviesti ir savo draugės bei pažįstamas. Atlyginimas — $10.00. Apie savo atvykimą prašome pranešti šiuo adresu: ***Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn. Telefonu WAlnut 8-5828.***

PAS DETROITIEČIUS

DETROIT, Mich.—Juozas ir Marija Saliniai gegužės 17-tą savo namuose paminėjo vedybų sukaktį. Dalyvavo artimesnieji draugai; pasivaišinta ir gražiais linkėjimais pasidalinta. Saliniai ta proga ir per Valatkos radio buvo gražiai pasveikinti. Juozas Salinis yra buvęs LRKSA 171 kuopos ilgametis finansų sekretorius, darbavosi prie visokių svarbesnių pramogų ir dabar tvirtai laikosi su Katalikų Susivienijimo veikla. Salinių rezidencijoje jau įvyko du Michigano kuopų valdybų posėdžiai, jie užkvietė, reikalui esant, vėl laikyti susirinkimą. Už tą jiems priklauso didelė padėka.

* * *

Žurnalistas Vladas Mingėla, 265 kuopos pirmininkas, šiuo kartu daug darbo turi su kun. Miluko monografija. Malonu pažymėti, kad p. Mingėla yra nuoširdus visokiems kilniems darbams su patarimais. Užbaigęs kun. Miluko monografijos darbą žada nuoširdžiai pasidarbuoti ir LRKSA gerovei.

* * *

Povilas ir Eugenija Moliai savo reizdencijoje, Povilo 70 metų amžiaus sukakties proga, iškėlė šaunų pobūvį. Giminės ir būrelis artimesnių draugų linksmai praleido laiką. Gavo daug linkėjimų (taipgi ir žmonos neaplenkė) ir įvairių dovanų. Programai sumaniai vadovavo Mrs. Elžbieta Paurazienė. Vakaras praleistas geroje nuotaikoje. Povilui Moliui linkėtina dar daug gimtadienių sulaukti.

Antanas Kakanauskas, praleidęs Phoenix, Arizona, kelis mėnesius pas senus draugus P. J. Andry, A. J. Nakus, kurie yra 265 kuopos nariai, atvežė detroitiečiams daug labučių. P. J. Andry (Andrijauskas) ir Nakai liepos mėnesį atvyks į Detroitą. Andry apsistos savo vasarnamy Grass Lake, bus iki Labor Day; Nakai apsistos pas brolį ir svainius Arbačiauskus (Arbus). Nakai Detroite svečiuosis dvi savaites ir grįš atgal į Phoenix.

* * *

Kazys Sragauskas, 265 kuopos nutarimų sekretorius, buvo susirgęs. Sveikata gerėja, grįš prie darbo.

* * *

Dar šį mėnesį LRKSA kuopos nariai gali pasidarbuoti, kad gavus naujų narių. Katalikų pareiga rašytis prie Katalikų Susivienijimo ir parapijinių draugijų.

M.

RINKLIAVOS SENELIŲ PRIEGLAUDOS NAUDAI

CHICAGO, Ill.—Lietuvių Romos Katalikų Labdarių Sąjungos antros kuopos susirinkime, įvykusiame šių metų gegužės mėn. 17, nutarta ir šiais metais daryti dvi rinkliavas senelių prieglaudos naudai. Pirmoji pravesta gegužės mėn. 24, sekmadienį, prie Visų Šventųjų parapijos bažnyčios—Roselande ir antroji Kapų puošimo dieną Šv. Kazimiero kapinėse.

Rinkliavas pravesti susirinkimas pavedė nenuilstamai Roselando veikėjai poniai Matildai Rubinienei, kuri pasikvietė talkon kitas rinkėjas. Laike abiejų rinkliavų surinkta: M. Rubinienė — $74.98; M. Terminienė — $55.20; J. Gustė—$31.92; F. Debulski—$22.88; K. Rubinas—$9.68; ir P. Rubinas—$11.50. Viso surinkta $206.16.

Surinktos aukos įteiktos Labdarių kasininkui Šv. Kryžiaus parapijos klebonui kunigui Anicetui Linkui. Pažymėtina, kad Pece Rubinas ir Kerina Rubinas yra Kazimiero ir Matildos Rubinų sūnaus dukrelės, kurios dar visai jaunutės būdamos uoliai prisideda prie labdaros darbų.

Visoms rinkėjoms už pasidarbavimą šiose rinkliavose, o taip pat ir aukotojams, antros kuopos valdyba taria nuoširdų ačiū!

Stasys Juška

LRKSA Penktosios Pennsylvania Apskrities IŠVAŽIAVIMAS

Liepos-July 5, 1959

ROCKY GLEN PARKE

MENINĖS PROGRAMOS RUOŠA IR KITAIS REIKALAIS RŪPINASI SCRANTONIEČIAI

RENGĖJAI TURĖS REFREŠMENTŲ STANDĄ

VISUOMENĖ MALONIAI KVIEČIAMA DALYVAUTI

NEKALTO PRASIDĖJIMO SESERŲ VIENUOLYNO RĖMĖJŲ SEIMAS

PUTNAM, Connn.—Gegužės 24 d. Naujosios Anglijos lietuviai atvyko Nekalto Prasidėjimo Seserų sodybon Putname atšvęsti kartu savo šventę. Mišias laikė prel. P. Juras, pamokslą sakė kun. J. Švagždys.

Po to, posėdžiavo, pirmininkaujant kun. V. Martinkui.

Posėdžio obalsis: "Pastatykim pirmąją Naujojoj Anglijoj lietuvių ligoninę seselių sodyboje Putname." Konkrečiausias siūlymas buvo Juozo Giedraičio iš Hartfordo, kuris siūlė aukoti mažiausia po 4,000 dolerių, kurie norėtų ligoninėj savo vardu pavadinti kambarius. Už tai jie susirgę turėtų ten nemokamą slaugymą ir išlaikymą.

Pietų metu kalbėjo prel. P. Juras. Ir jo linkėjimas buvo: "Sujunkim norus ir jausmus, juos perteikim kitiems, o drauge visi aukodami susilauksim naujo pastato šioj mieloj sodyboj!"

Šios vienuolijos motinėlė Aloyza sveikino suvažiavusius visų seserų vardu—Putnamo, Montrealio, Toronto. Šią šventę ji pavadino Bažnyčios bendradarbių švente. Dėkojo už praeitą suteiktą pagalbą statant koplyčią ir visą moralinę paramą visame darbe.

Tos pat vienuolijos senelių prieglaudos kapelionas kun. Paulauskas jau penkeri metai kai čia dirba ir žino visus rūpesčius šios šeimos. Sako: "Mes aukojame daug, dirbame dar daugiau. Dabar eilė naujiems ateiviams pasirodyti savo aukomis." Siūlė pajudinti daugiau parapijas per klebonus.

Pranas Pauliukonis iš Worcesterio kvietė visus į bendrą seselių rėmimo darbą. Kiek pabarė naujuosius ateivius. Per maža čia rodosi panašią švenčių metu. Pagyrė senųjų ateivių dosnumą ir supratimą lietuviškų vienuolynų reikšmės mūsų tautos gyvenime.

Tėvas Navikevičius iš Marianapolio prašė užmiršti tuos žodžius senieji ir naujieji ateiviai: Svarbu lietuvis katalikas, jo pareigų supratimas. Mūsų stipri tautos dvasia, tik tada išsilaikysim.

Vienuolyno kapelionas kun. St. Yla pasidžiaugė tokia puikia buvusių kalbėtojų galerija, kad jokia paskaita nebūtų davusi tiek minčių. Sušvelnino tą senųjų ir naujųjų aukotojų skirtumą ir paėmė pavyzdį iš Chicagos, kur į darbą įsijungė profesoriai, daktarai ir žymūs žmonės, kad palengvinti seserims šio vienuolyno atlikti užsibrėžtus uždavinius. Pasveikino nuo Chicagos rėmėjų ir šį suvažiavimą.

Seselė Augusta pranešė, kad Chicaga lenktyniauja su centru. Naujas dalykas Chicagoj, tai rinkliavos prie bažnyčių.

Toronte planuojama statyti vaikų namus. Tai reikalinga dirbančioms motinoms. Valdiškuose darželiuose nevalia Dievo žodžio tarti.

Montrealy labai gerai susiorganizavę rėmėjai. Jau ten pastatyti ir pašventinti seselių namai.

Kvietė visus liepos pabaigoj į susiartinimo šventę, į uždaras moterų rekolekcijas birželio 12, 13, 14 dienomis. Prašė močiutes atsiųsti savo anūkes į mergaičių stovyklą.

Remiant mūsų kongregaciją, prisidedant prie mergaičių auklėjimo,—baigė seselė vyresnioji.

Kun. J. Švagždys sveikindamas kreipėsi į tėvus dėl naujų pašaukimų.

Naują centro valdybą sudaro: K. Mockus, Vaitkus, Z. Kučinienė, kun. Martinkus, B. Mičiūnienė, Kulbokienė, Pr. Pauliukonis, J. Giedraitis ir dr. Kaladė.

Bažnyčioje prie durų iškabinta koplyčios statybos aukotojų: garbės fundatorių ir fundatorių garbės lenta, kur yra apie 80 pavardžių.

O koplyčios aukotojų Aukso knygoje galima rasti apie 10,000 adresų.

Garbės prezidiume sėdėjo garbės fundatorių atstovės Vinikonienė, Adamskienė ir Ražickienė.

Kun. Martinkui padėjo pirmininkauti J. Kumpa. Protokolą rašė K. Keblinskienė ir B. Mičiūnienė.

Rezoliucijas pateikė Kaladė, Kulbokienė ir seselė Paulė.

Pranešimus iš vietų padarė gildų atstovai.

Atkalbėta koplyčioj maldos atlaidams gauti. Po to pasivaišinta seselių kepta lietuviška duona ir rūgusiu pienu.

HOMO

LRKSA 11 IR 91 KUOPŲ DĖMESIUI

WATERBURY, Conn. — Kadangi birželio 14-tą bus paskutinis susirinkimas prieš vasarą, tad visi nariai-ės prašomi dalyvauti, ypatingai tie, kurie yra užsilikę su mokesčiais. Liepos (July) ir rugpiūčio (August) mėnesiais susirinkimų nelaikysim, bet rugsėjo (September) 13-tą vėl bus susirinkimas 1 val. senos mokyklos patalpose.

Linksmos vasaros visiems!

E. V.

Salem, Indiana.—Birželio 7-tą keturių metų amžiaus kurčias berniukas Troy Hoggett tėvo revolveriu sunkiai pašovė du kaimynų vaikus, trečią pašovė lengvai. Autoritetai įvykį ištyrę stebisi, kaip mažas vaikutis galėjo užtaisyt šoviniais revolverį ir šaudyt. Matomai, lekcijas gavo iš judamųjų paveikslų, kuriuose taip apstu šaudymų scenų.

Syracuse, N. Y.—Birželio 6-tą nukrito ir sudegė dviejų inžinų lėktuvas, kuriuo skrido 12-ka asmenų. Visi išgelbėti, tik kaikurie lengvai sužeisti.

JUOKELIAI

Pažino

— O sveikas gyvas, Mileri. Štai, tu ir pastorėjai ir plaukai tavo nebežili ir iš viso atrodo pasikeitei,—sako susitikęs pilietis gatvėje kitą asmenį.

— Bet aš nesu joks Mileris,—atsakė šis.

— O, tai tamsta ir vardą pakeitei?

Mažas, Bet Tvirtas

Piktai pastūmė svečias padavėjui lėkštę.

— Niekas man dar tokio mažo steiko nedrįso patęikti!

— Atsiprašau ponas, tą steiką tamsta ilgiau kramtysi, kaip kitas didelį,—paaiškino padavėjas.

Rekordas

Tarp kūmučių:

— Mano duktė dviejų metų bėgyje laimėjo tris grožio premijas.

— T ai niekis. Maniškė šešių mėnesių laikotarpyje laimėjo vyrą.

Sprendimas

— Išsiskyriau su savo sužadėtiniu. Jis turi daug ydų.

— O kaip su deimantiniu žiedu, kurį jis tau dovanojo?

— Žiedą pasilikau, nes jis neturi jokio defekto.

Atsakė

— Tu gerai pažįsti paukščius?

— Taip.

— Pasakyk, katras iš tų paukščių yra dagilis, ir katras genys?

— Na ir klausimas! Tas, kuris tupi šalia dagilio, yra genys!

New York.—Birželio 6-tą užėjus lietui, žaibas trenkė į medį po kuriuo buvo susispietus šeima iš šešių asmenų. Du vaikai žuvo, kiti keturi sužeisti. Tas įvyko Central Parke, kur tuo laiku buvo daug žmonių.

"GARSO" KNYGŲ KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko prelatas P. M. Juras. Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, Chicago, Ill., 1954 m. 544 puslapių. **Kaina $3.00.**

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. **Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.**

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

ĮVAIRAUS TURINIO

KOVOSE DĖL LIETUVOS. II-ji dalis. Parašyta gen. Stasio Raštikio. 686 pusl. Kaina: įrištais viršeliais—$7.00; neįrištais—$6.50.

DAŽYTAS VALIUS, S. Maugham romanas, lietuvių kalbon išverstas Stepo Zobarsko. 310 puslapių. **Kaina $3.00.**

CROSSES (KRYŽIAI)—Romanas. Parašė Vincas Ramonas. Anglų kalbon išvertė Milton Stark. Išleido "Lietuvių Dienos". Įdomi knyga angliškai skaitantiems. 329 pusl. **Kaina $4.00.**

RINKTINĖS MINTYS, žymiųjų pasaulio žmonių pasisakymai įvairiausiomis temomis. Parengė Juozas Prunskis. Virš 300 puslapių. **Kaina $4.00**

SMULKIOJI TAUTOSAKA—patarlės, priežodžiai, mįslės. Surinko ir užrašė Jonas Mingirdas. **Kaina $2.50.**

JOBO DRAMA, prof. Ant. Maceinos 2.00
MISIOS, Jeronimo Kačinsko 1.50
LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banaičio 2.00

KARALIAI IR ŠVENTIEJI, Elenos Tumienės eilėraščiai. **Kaina $2.50.**

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.